

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Katedra geografie

Filip FELKL

**Dopady zákazu kouření v restauracích na jejich
provozovatele: případová studie správního
obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc**

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Mgr. David Fiedor, Ph.D.

Olomouc 2019

Bibliografický záznam

Autor (osobní číslo) Filip Felkl (R160266)

Studijní obor: Regionální geografie

Název práce: Dopady zákazu kouření v restauracích na jejich provozovatele: případová studie správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc

Title of thesis: Impacts of smoking ban in restaurants on their operators: a case study of the administrative district of municipalities with extended powers of Olomouc

Vedoucí práce: Mgr. David Fiedor, Ph.D.

Rozsah práce: 43 stran, 2 vázané přílohy

Abstrakt: Boj proti kouření je v dnešní době jeden z hlavních preventivních zdravotních programů vyspělých států. Kouření je častou příčinou nemocí či úmrtí, kterým je ale možné předcházet. Tato bakalářská práce si klade za cíl analyzovat dopady státních zásahů, a to konkrétně dopady zákazu kouření v podnicích restauračního a zábavního charakteru na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc. V rámci analýzy se autor zaměřil na ekonomický dopad po zavedení zákona o zákazu kouření v podnicích.

Klíčová slova: prostorová analýza, dopady zákazu kouření, SO ORP Olomouc

Abstract: Nowadays, the fight against smoking has been one of the key preventive health programmes in industrialised countries. Smoking cigarettes frequently causes diseases or deaths, which can be prevented in future. The aim of this bachelor thesis is to analyse the impacts of state interventions, especially the impacts of a smoking ban in pubs and restaurants in the administrative district of the municipality with extended competence Olomouc. Within the

scope of analysis, the author of this bachelor thesis focused mainly on the economic impact of the smoking ban.

Keywords: spatial analysis, impacts of smoking ban, SO ORP Olomouc

Prohlašuji tímto, že jsem zadanou bakalářskou práci vypracoval samostatně pod vedením Mgr. Davida Fiedora, Ph.D. a veškerou použitou literaturu a další zdroje jsem řádně uvedl a citoval v seznamu použité literatury.

V Olomouci dne

.....

Filip Felkl

Rád bych na tomto místě vyjádřil poděkování Mgr. Davidu Fiedorovi, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady a připomínky, ale také za trpělivost a ochotu při vedení mé bakalářské práce. Poděkovat bych chtěl také respondentům dotazníkového šetření, jejichž výpovědi byly jedním z hlavních pilířů celé práce, za jejich čas a ochotu a také své rodině za trpělivost a podporu.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Přírodovědecká fakulta
Akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Filip FELKL**
Osobní číslo: **R160266**
Studijní program: **B1301 Geografie**
Studijní obor: **Regionální geografie**
Název tématu: **Dopady zákazu kouření v restauracích na jejich
provozovatele: případová studie správního obvodu obce
s rozšířenou působností Olomouc**
Zadávatel katedra: **Katedra geografie**

Zásady pro vypracování:

Cílem bakalářské práce je zhodnotit dopady legislativních změn v oblasti zákazu kouření na provozování restauračních zařízení na území SO ORP Olomouc. Na základě rešerše odborné literatury autor vymeze základní aspekty, které souvisí s dopady zákazu kouření na provozovatele restaurací a připraví terénní šetření. Výsledky provedených analýz srovná s již zjištěnými poznatky ze zahraničí.

Rozsah grafických prací: Podle potřeb zadání

Rozsah pracovní zprávy: 5 000 - 8 000 slov

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- 1) Dunham, J., Marlow, M.L. (2000): Smoking laws and their differential effects on restaurants, bars, and taverns. *Contemporary Economic Policy*, 18(3): 326-333.
- 2) Glantz, S.A., Charlesworth, A. (1999): Tourism and hotel revenues before and after passage of smoke-free restaurant ordinances. *Journal of the American Medical Association*, 281(20): 1911-1918.
- 3) Sciacca, J.P., Ratliff, M.I. (1998): Prohibiting Smoking in Restaurants: Effects on Restaurant Sales. *American Journal of Health Promotion*, 12(3): 176-184.
- 4) Sovinová, H., Csémy, L. (2013): The use of tobacco and alcohol in the Czech Republic 2012. Prague: National Institute of Public Health.
- 5) Zákon č. 65/2017. Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. David Fiedor**
Katedra geografie

Datum zadání bakalářské práce: **30. ledna 2018**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2019**

L.S.

prof. RNDr. Ivo Trěsnet, CSc., Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Marián Jelaš, Ph.D.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 30. ledna 2018

OBSAH

1	ÚVOD.....	9
2	CÍL A METODIKA PRÁCE	11
2.1	Cíl práce.....	11
2.2	Metody zpracování	12
3	REŠERŠE ODBORNÉ LITERATURY	16
4	VÝSLEDKY	20
4.1	Terénní šetření	20
4.2	Využití prostor podniků před zavedením protikuřáckého zákona	21
4.3	Dopady zákazu kouření	24
4.4	Dopady zákazu kouření dle typu podniku	29
4.5	Názor na protikuřácký zákon.....	33
5	DISKUZE	36
6	ZÁVĚR.....	38
7	SUMMARY	40
8	POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE	41
9	PŘÍLOHY	44

1 ÚVOD

Kouření a obecně užívání tabákových výrobků patří v dnešní době neodmyslitelně k životu nemalé části naší společnosti. Jde o návykovou látku, která se stala společensky akceptovanou a je problémem pro všechny věkové kategorie našeho obyvatelstva. I přes vědomost, že užívání tabáku patří mezi hlavní rizikové faktory ohrožující zdraví populace, má spotřeba tabáku v jakékoliv formě neustále rostoucí tendenci (World Health Organization, 2009). Problémem není ale jen samotné primární užití tabáku, ale v souvislosti s kouřením je problémem také druhotné neboli tzv. pasivní kouření. V tomto případě dochází ke vdechování kouře uvolněného z hořící cigarety. Ten je často mnohem toxičtější než kouř, který vdechuje sám kuřák. Na dopady užívání tabáku se zaměřuje nespočet studií a převážná většina z nich je zaměřena právě na problematiku pasivního kouření, a to zejména v uzavřených prostorech. I díky tomu bylo zjištěno, že škodlivé látky uvolňující se z tabákového kouře v uzavřené místnosti jsou velice perzistentní a mají schopnost se ukládat v kobercích, nábytku, záclonách a v dalším vybavení místnosti i po dobu několika měsíců.

V rámci zkvalitnění života a snahy o snížení počtu kuřáků, bylo v minulosti provedeno již několik opatření, které měly k těmto výsledkům směřovat. Jedná se především o zákonodárné normy a preventivní opatření, které mají od konzumace tabáku odrazovat a určovat, za jakých podmínek mohou být tabákové výrobky prodávány a nakupovány. Jednou z nejaktuálnějších zákonodárných norem je i zákon č. 65/2017 Sb., *o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek* neboli protikuřácký zákon. Ten vešel v účinnost 31. května 2017 a upravuje opatření k ochraně před škodlivým působením užívání návykových látek. Především zákon vymezuje prostory, kde je zakázáno kouřit. Vztahuje se na restaurace, sportoviště, dětská hřiště, zdravotnická zařízení, ale také na veřejné prostory, jako jsou zastávky, letiště, nástupiště či jiné volně přístupné uzavřené prostory.

Problematice spojované se zavedením zákona č. 65/2017 bude věnovaná právě tato bakalářská práce, a to konkrétně dopadům zákazu kouření na provozovatele restauračních zařízení na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc. Zákonu o zákazu kouření v restauracích a jeho dopadech se věnuje řada odborníků jak v České republice, tak i v zahraničí, kde jsou obdobné zákony zakazující kouření v uzavřených veřejných prostorech ve většině případů zavedeny již delší dobu.

Zpravidla jsou však studie zaměřeny na názory zákazníků restauračních zařízení, zřídka pak studie směřovány na provozovatele restauračních zařízení.

2 CÍL A METODIKA PRÁCE

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je zjistit, jaký dopad měl zákaz kouření na provozovatele restauračních zařízení na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc.

V rámci bakalářské práce byly také stanoveny výzkumné otázky, které budou na základě získaných výsledků zodpovězeny.

- Jaké změny pozorují provozovatelé restauračních zařízení po zavedení zákona č. 65/2017 Sb., *o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek*?
- Existují rozdíly v dopadech protikuřáckého zákona mezi podniky restauračního a zábavního charakteru?
- Existují rozdíly v dopadech protikuřáckého zákona mezi populačně různě velkými/malými obcemi a existují rozdíly v dopadech mezi centrem a okrajovými částmi města Olomouce?

Neméně důležitou součástí bakalářské práce bude také zpracování rešerše odpovídající odborné literatury. Jedná se především o práce, které se zabývají problematikou vlivu zákazu kouření ve veřejných prostorech na činnost restauračních zařízení. V diskuzní části práce budou získané výsledky porovnány s výsledky již publikovaných studií.

2.2 Metody zpracování

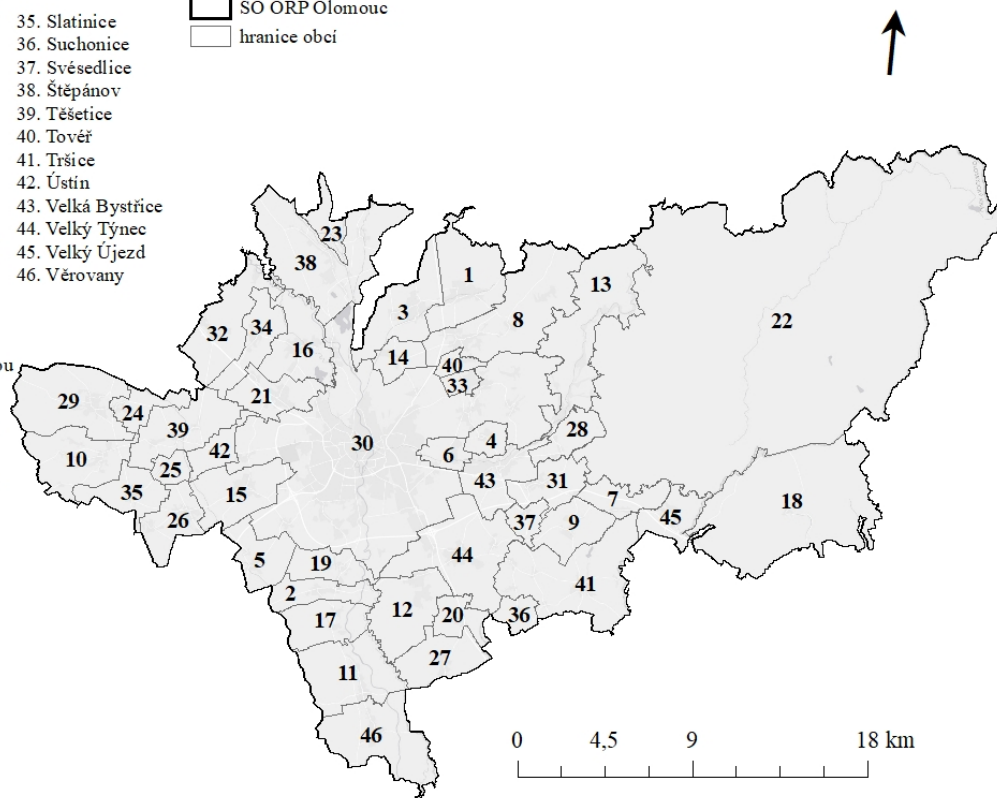
Bakalářskou práci tvoří dvě části, teoretická a praktická část. První – teoretická část – je zpracována v podobě rešerše odborné literatury. Ta je tvořena především studii zahraničního původu, protože právě v zahraničí jsou zákonodárné normy upravující zákaz kouření v uzavřených veřejných prostorech v platnosti již delší časové období, a proto i výzkum probíhající v této oblasti má mnohem větší tradici.

Druhá – praktická část – je pak věnována samotné případové studii dopadů zákazu kouření na provozovatele restauračních zařízení ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc. Jedná se o soubor grafů, map a tabulek, které byly vytvořeny autorem práce na základě získaných dat z terénního šetření. Důležitou součástí praktické části byl právě terénní výzkum, který proběhl v podobě dotazníkového šetření mezi provozovateli restauračních zařízení na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc, do kterého spadá 45 samosprávných obcí a jeden vojenský újezd – Libavá (viz obr. 1). Pro účely dotazníkového šetření byl použit aktualizovaný seznam všech zájmových podniků z města Olomouce vypracovaný Evou Knopovou v rámci její bakalářské práce – *Prostorová analýza míst prodeje alkoholu ve městě Olomouci* (Knopová, 2017). Ten byl autorem práce doplněn o podniky, které se nacházejí v obcích mimo město Olomouc na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc. Vytvořený seznam obsahuje celkem 344 zájmových podniků. Za pomoci online kalkulátoru pro výpočet velikosti výběrového souboru Raosoft, Inc., byla doporučena minimální velikost dotazovaného vzorku s 5% mírou chyb a 95% úrovní důvěryhodnosti na 182 podniků. Počítačovým programem STATISTICA od firmy StatSoft CR s.r.o., bylo následně náhodnou selekcí zvoleno 200 podniků ze seznamu všech zájmových podniků na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc. Výběrovým souborem o této velikosti bylo zajištěno dodržení minimální velikosti dotazovaného vzorku i v případě, kdy nebylo možné data dotazníkovým šetřením z některých podniků získat. Nedílnou součástí dotazníkového šetření byl samotný dotazník. Ten byl vytvořen autorem práce a obsahoval především uzavřené otázky. Dotazník byl v první řadě distribuován do náhodně vybraných podniků v elektronické formě. V případě nezískání odpovědí elektronickou formou, byl dotazník distribuován do jednotlivých podniků v tištěné formě osobně autorem práce.

Obce SO ORP Olomouc

1. Bělkovice-Laštany	35. Slatinice
2. Blatec	36. Suchonice
3. Bohuňovice	37. Svěsedlice
4. Bukovany	38. Štěpánov
5. Bystročice	39. Těšetice
6. Bystrovany	40. Tovér
7. Daskabát	41. Tršice
8. Dolany	42. Ústín
9. Doloplazy	43. Velká Bystrice
10. Drahanovice	44. Velký Týnec
11. Dub nad Moravou	45. Velký Újezd
12. Grygov	46. Věrovany
13. Hlubočky	
14. Hlušovice	
15. Hněvotín	
16. Horka nad Moravou	
17. Charváty	
18. Kozlov	
19. Kožušany-Tážaly	
20. Krěmaň	
21. Křelov-Bruchotín	
22. Libavá	
23. Liboš	
24. Loučany	
25. Lubénice	
26. Lutín	
27. Majetín	
28. Mrsklesy	
29. Náměšť na Hané	
30. Olomouc	
31. Práslavice	
32. Příkazy	
33. Samotíšky	
34. Skrběň	

- SO ORP Olomouc
hranice obcí

Obř. 1 Správní obvod obce s rozšířenou působností Olomouc

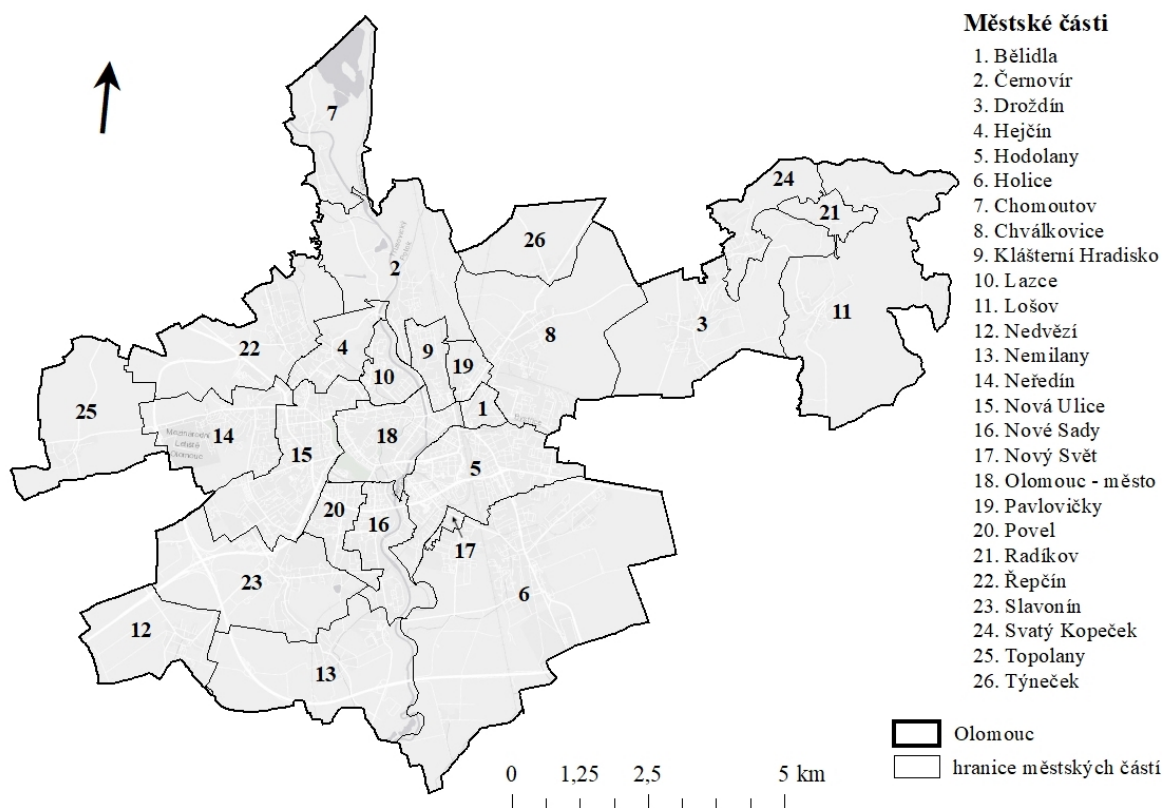
Zdroj: vlastní zpracování v programu ArcGIS, ArcČR 500, ČSÚ (2019)

Pro účely bakalářské práce byly do výběru zahrnuty jak podniky restauračního typu, tak i podniky zábavního charakteru, u kterých se očekávají nejviditelnější změny po zavedení zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. Konkrétně se pak jedná o tyto typy zařízení:

- **Restaurace/pohostinství** – pohostinské podniky, kde jsou nápoje a pokrmy poskytovány k okamžité konzumaci.
- **Bufet/bistro** – pohostinské podniky, které poskytují základní i doplňkové stravování. Primární je zde prodej pokrmů, které jsou nabízeny i jako jídlo s sebou.
- **Bar/coffee bar** – pohostinský nebo zábavní podnik podobající se kavárnám, avšak od kaváren se odlišují jinou otevírací dobou a převahou nabídky alkoholu nad kávou.

- **Hospoda/pivnice** – v této kategorii jsou zahrnuty podniky, kde převažuje nabídka alkoholických i nealkoholických nápojů nad nabídkou pokrmů.

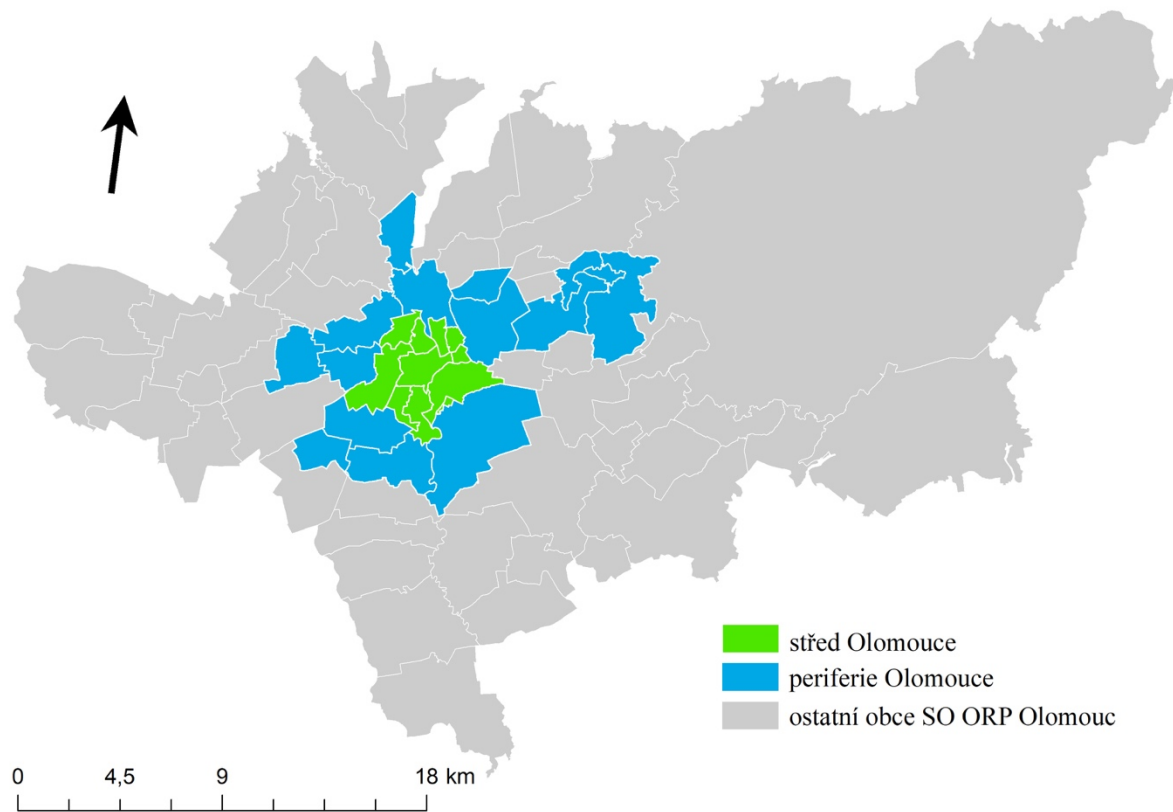
Podniky restauračního a zábavního charakteru, u kterých proběhlo dotazníkové šetření a sběr dat, byly následně zařazeny a analyzovány v rámci obce, ve které jsou situovány. Podniky restauračního a zábavního charakteru nacházející se na území města Olomouce, podléhaly v rámci výzkumné otázky podrobnější analýze, a proto byly na základě jejich prostorové polohy zařazeny do odpovídající městské části (obr. 2).

Obr. 2 Městské části města Olomouc

Zdroj: vlastní zpracování v programu ArcGIS, ArcČR 500, ČSÚ (2019)

Podle charakteru výstavby rozdělili Ptáček, Szczyrba a Fňukal (2007) území města Olomouc na pět morfogenetických zón – městské centrum, vnitřní město, vilové čtvrti, sídliště a periferní zóna. V rámci bakalářské práce budou podniky na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc rozčleněny na základě morfogenetických zón do tří kategorií – 1) periferie, která odpovídá okrajovým částem města, 2) střed, do kterého budou zařazeny podniky z městského centra, vnitřního města, vilové čtvrti a sídliště a 3) podniky, které se nacházejí v obcích správního obvodu obce s rozšířenou působností mimo (obr. 3).

Obr. 3 Rozdělení území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouce do kategorií

Zdroj: vlastní zpracování v programu ArcGIS, Ptáček, Szczyrba a Fňukal (2007), ArcČR 500 (2019)

3 REŠERŠE ODBORNÉ LITERATURY

V současné době jsou tabákové výrobky považovány za hlavní rizikový faktor pro nepřenosné i infekční nemoci na celosvětové úrovni. I přesto, že produkce a užívání tabáku v některých zemích klesla, má spotřeba tabákových výrobků celosvětovou tendenci neustále růst. S rostoucí spotřebou tabákových výrobků ale přibývá i zdravotních problémů, které jsou právě s užíváním tabákových výrobků spojovány již z minulých století, a to především s nemocemi jako jsou kardiovaskulární choroby, rakovina, chronické onemocnění plic, diabetes, ale také například i s tuberkulózou a infekcí dolních cest dýchacích (The NCD Alliance, 2011).

Tabák, a výrobky z něj, se zpravidla dělí na dva druhy, na tabák dýmový a tabák nedýmový. Nejčastější formou užívání dýmového tabáku je kouření cigaret. Patří sem ale i výrobky jako jsou doutníky a tabák do dýmek či vodních dýmek. Co se týče tabáku, který je nedýmový, řadí se sem především tabák žvýkací a šňupací. Užívání tabáku v jakékoliv formě je ale zdraví škodlivé a je to jeden z častých důvodů úmrtí. Řadí se však do malé skupiny příčin smrti na světě, kterým lze předejít (Awan, 2011). Problémem ale není jen samotné užívání tabáku. Je potřeba se také zaměřit na druhotný tabákový kouř pocházející ze spotřeby dýmového tabáku neboli tzv. pasivní kouření. Druhotný tabákový kouř, tedy takový kouř, který je uvolňován z hořícího konce cigarety nebo jiného tabákového výrobku v kombinaci s kouřem vydechovaným kuřákem, má podobné složení jako kouř vdechovaný kuřákem. Toxicita tohoto kouře je ale mnohem vyšší než u kouře vdechovaného. Druhotný tabákový kouř obsahuje látky, které jsou velkým rizikem pro zdraví člověka, a to jak krátkodobé, tak i dlouhodobé povahy (Adda a Cornaglia, 2006). Problém je především tabákový kouř uvolňovaný ve vnitřních prostorách. Celosvětově se odhaduje, že rizikům druhotného tabákového kouře je vystavena přibližně 1/3 lidí dospělého věku. Co se týče dětské části populace, přibližně 40 % dětí je vystaveno druhotnému tabákovému kouři ve svých domovech, kde alespoň jeden z rodičů kouří doma. Stejně procento dětí je pak vystaveno rizikům druhotného tabákového kouře v jiném než domácím prostředí. U těchto dětí, které jsou pravidelně vystavovány účinkům druhotného tabákové kouře, je pak vyšší pravděpodobnost toho, že v dospělém věku začnou kouřit (World Health Organization, 2009).

Jak uvedla World Health Organization (2009), pasivnímu kouření je vystavena naprostá většina dětí. To, zda budou v dospělém věku kouřit ovlivňuje zejména jejich

dospívání. V tomto období přicházejí děti do přímého kontaktu s kouřením, které pak může ovlivnit jejich další vývoj. Tento fakt je problémový především pro Evropu a je považován za jeden z hlavních problémů veřejného zdraví. V porovnání s regiony World Health Organization totiž v Evropě převládá užívání dýmového tabáku u věkové kategorie dospívajícího obyvatelstva. Tomuto problému nenapomáhá ani novodobý trend elektronických cigaret, elektronických cigaret bez nikotinu nebo vodních dýmek, jejichž prvoplánový záměr (snížení užívání tabáku), se poněkud minul účinkem. S užíváním těchto alternativních tabákových výrobků jsou spjaty i některé obavy. Ukázalo se, že tyto produkty stojí za zrodem závislosti na kouření a pozdějším přechodem na klasické tabákové výrobky – cigarety. Mezi obavy, které jsou spjaty s používáním elektronických cigaret, patří také jejich zdravotní rizika. Jak je známo, výpary z klasických tabákových výrobků jsou velmi toxické, a proto je veřejnost přesvědčována k přechodu na zdravější formu této závislosti, právě na elektronické cigarety. Ukázalo se ale, že i výpary z elektronických cigaret obsahují látky, které jsou toxické. V porovnání s výpary z klasických tabákových výrobků je však těchto látek obsažených ve výparech elektronických cigaret méně (Mathijssen a kol., 2018).

I díky studiím World Health Organization je zákon o zákazu kouření na veřejných místech a ve veřejných uzavřených prostorech platný již v převážné většině vyspělých evropských zemí. Výjimkou není ani Irsko, které se začátkem roku 2004 stalo první evropskou zemí, kde byl zákon o zákazu kouření na veřejných místech a ve veřejných uzavřených prostorech, včetně pracovišť, restaurací a barů, zaveden (Pinilla, López-Valcárcel a Negrín, 2018). Před samotným zavedením zákona o zákazu kouření v restauračních a zábavních zařízeních v Irsku, se pochopitelně šířily pochybnosti ze strany provozovatelů těchto podniků. Především se jednalo o obavy z ekonomických dopadů nové zákonodárné normy. Provozovatelé se obávali především snížení návštěvnosti podniků po zavedení protikuřáckého zákona, což by vedlo k poklesu tržeb. Tyto obavy však, jako ve většině případů, nebyly potvrzeny. Zavedením zákona o zákazu kouření nedošlo k ovlivnění tržeb a mimo jiné dle provozovatelů došlo ke zkvalitnění podmínek pro zdravý život návštěvníků a zaměstnanců podniků v Irsku (Howell, 2005). K podobným výsledkům se můžeme dopátrat také v Norsku, kde byl zákon o zákazu kouření na veřejných místech zaveden v roce 2004. I zde se však potýkali s odpůrci před zavedením zákazu kouření, a to především ze strany provozovatelů restauračních a zábavních podniků. Provozovatelé hájili své názory předpoklady, jako jsou pokles

návštěvnosti či snížení tržeb. Tyto hypotézy však vyvrátil Melberg a Lund (2012) a potvrdili tím předcházející studie. Ty uvádějí, že zákon o zákazu kouření nemá významné ekonomické dopady na provozovatele restauračních a zábavních podniků. Zavedení zákazu kouření ve veřejných prostorech tudíž v Norsku neovlivnilo pozitivně ani negativně návštěvnost či tržby jednotlivých podniků.

Podobné výsledky, jako jsou ty z evropských studií, můžeme pozorovat také na území Spojených států amerických. Některé americké státy a provincie přijaly zákonodárné normy, které zakazují kouření v provozovnách restauračního a zábavního charakteru. Proti těmto zákonům se postavil především tabákový průmysl, který svými hypotézami, že zákonodárné normy tohoto charakteru budou mít za následky pokles tržeb barů a restaurací, vyvolal mnoho diskuzí (Scollo, Lal, Hyland a Glantz, 2003). Jednu ze studií věnující se této problematice prováděli Alamar a Glantz (2007). Data získaná z provozoven v oblastech se zákazem kouření porovnali s daty z provozoven, kde zákaz kouření zaveden není. Díky tomu zjistili, že zavedením zákazu kouření v restauračních zařízeních nedošlo k poklesu tržeb a zákon tudíž nemá významné pozitivní ani negativní ekonomické dopady na činnost podniku. Uvedli také, že obavy majitelů provozoven z právních předpisů, týkající se zákazu kouření, jsou neopodstatněné. Podobné výsledky můžeme pozorovat také v dalších studiích vytvořených na území Spojených států amerických. Loomis, Shafer a Haaselt (2013) ve své studii opět zjistili, že zákon o zákazu kouření na veřejných místech a ve veřejných uzavřených prostorech nemá pozitivní či negativní ekonomické dopady na podniky restauračního a zábavního charakteru. Ve své studii tak potvrdili výsledky již publikovaných studií, o které se opírají a také utvrdili postoj, že zákonodárné normy tohoto charakteru mají pozitivní vliv na zdraví zaměstnanců i návštěvníků restauračních a zábavních podniků.

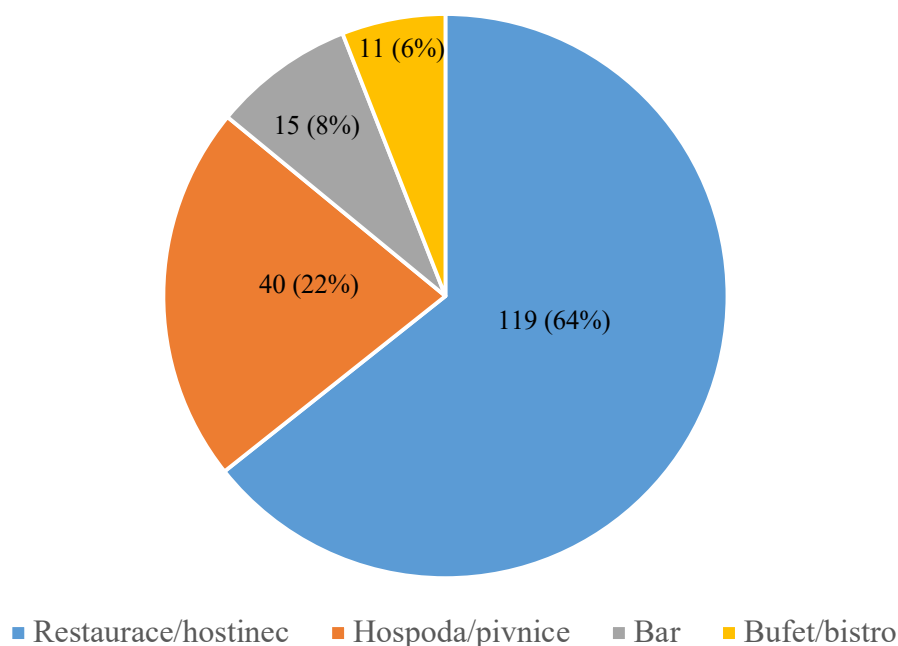
Výjimkou není ani Česká republika, jenž se stala v roce 2017 jednou z posledních zemí Evropské unie, která přijala protikuřáckou legislativu. Ta zakazuje kouření ve vnitřních prostorech stravovacích provozoven (Zákon č. 65/2017 Sb., §8, odst. 1, písm. k). K podobným výsledkům, jako jsou ty ze zahraničních studií, které se zabývají dopady zákazu kouření na provozovatele restauračních a zábavních podniků, se můžeme dopátrat také na území České republiky. Ani Česká republika se však před zavedením legislativy upravující zákaz kouření ve veřejných uzavřených prostorech nevyvarovala pochybnostem. Obavy z krachu po zavedení protikuřáckého zákona byly spojovány s ekonomickými dopady a pramenily především z malých venkovských provozoven

neposkytující jídlo (ATOZ Horeka, 2018). Přibližně polovina podniků fungovala na území České republiky před zavedením protikuřáckého zákona jako kuřácká zařízení. Změnu návštěvnosti však dosud nepozoruje 56 % provozovatelů podniků. I přesto však část podniků (36 %) pozoruje pokles návštěvnosti a jen 8 % podniků restauračního a zábavního charakteru pozoruje po zavedení protikuřáckého zákona nárůst návštěvnosti (AMSP ČR, 2018). Tisková zpráva Ministerstva zdravotnictví České republiky z Jihočeského kraje uvádí, že více než polovina obyvatelstva tohoto kraje nezměnila po zavedení protikuřáckého zákona svoji návštěvnost a konzumaci nápojů a pokrmů v restauracích, barech či hospodách. Naopak se ale ukázalo, že téměř 1/4 obyvatelstva po zavedení protikuřáckého zákona zvýšila svoji konzumaci v restauračních podnicích. Z tohoto zjištění tedy vyplývá, že ani v České republice legislativa upravující kouření ve veřejných uzavřených prostorech, nemá vliv na ekonomický prospěch podniků restauračního a zábavního charakteru (Poslední tipnutí, 2017).

4 VÝSLEDKY

4.1 Terénní šetření

Na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc se nachází celkem 344 podniků restauračního či zábavního charakteru. Z výběrového souboru, který obsahoval 200 náhodně vybraných podniků ze seznamu všech podniků na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc bylo získáno celkem 185 vyplněných dotazníků, z nichž 135 dotazníků bylo získáno na území města Olomouce a 50 dotazníků bylo získáno z ostatních obcí správního obvodu obce s rozšířenou působností. Z celkového počtu vyplněných dotazníků bylo 89 získaných formou elektronického dotazníku a 96 dotazníků bylo získaných v tištěné podobě autorem práce. Data ze zbylých 15 podniků z výběrového souboru nebylo možné získat vzhledem k odmítnutí účasti v dotazníkovém šetření. Do výběrového souboru spadalo celkem 119 podniků vedené jako restaurace či hostinec, 40 podniků, které jsou vedeny jako hospoda či pivnice, 15 podniků je vedeno jako bar či soukromý klub a 11 podniků je vedeno jako bufet či bistro (obr. 4). Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 53 % mužů a 47 % žen. Z celkového počtu respondentů odpovědělo 59 % majitelů, 29 % respondentů fungovalo v podnicích jako provozní a 12 % respondentů činili dlouhodobí zaměstnanci podniků.

Obr. 4 Zastoupení jednotlivých typů podniků ve výběrovém vzorku

Zdroj: vlastní šetření a zpracování

4.2 Využití prostor podniků před zavedením protikuřáckého zákona

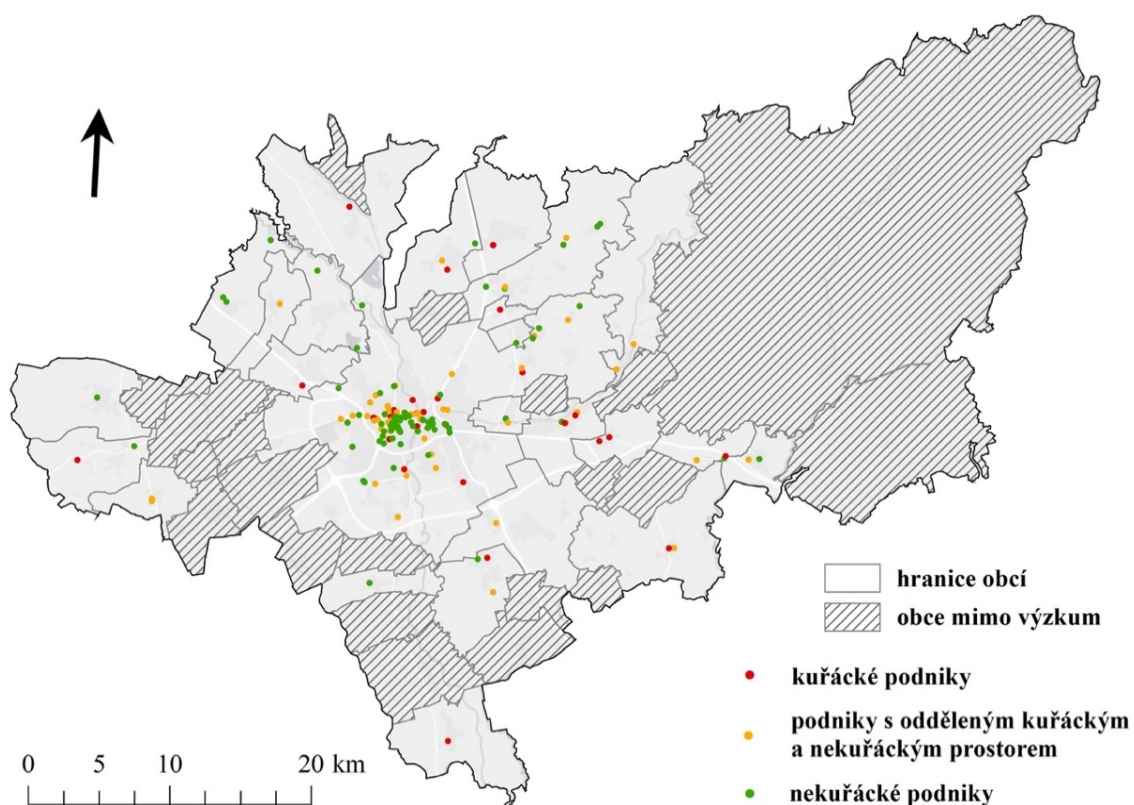
Převážná část podniků restauračního a zábavního charakteru na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc fungovala již před zavedením zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek jako plně nekuřácká zařízení. Nekuřácké prostory v podnicích restauračního či zábavního charakteru bylo možné pozorovat především u podniků, které jsou vedeny jako bufet či bistro (90,91 %). Nadpoloviční většinu nekuřáckých zařízení jsme mohli pozorovat před zavedením protikuřáckého zákona také v případě podniků, které jsou vedeny jako restaurace či hostinec (51,26 %). Podniky zábavního charakteru, jako jsou hospody, pivnice či bary, disponovaly převážně před zavedením protikuřáckého zákona alespoň částečnými kuřáckými prostory. Celkově jsme však mohli na území správního obvodu obce s rozšířenou působností před zavedením protikuřáckého zákona pozorovat více podniků, které byly alespoň částečně kuřácké (52,43 %) než podniků plně nekuřáckých (tab. 1).

Tab. 1 Využití prostor podniků před zavedením protikuřáckého zákona dle typu podniku

Typ prodejny	Nekuřácké zařízení		Oddělený kuřácký a nekuřácký prostor		Kuřácké zařízení		Celkem	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Restaurace/hostinec	61	51,26	42	35,29	16	13,45	119	100,00
Bufet/bistro	10	90,91	1	9,09	-	-	11	100,00
Hospoda/pivnice	12	30,00	13	32,50	15	37,50	40	100,00
Bar/soukromý klub	5	33,33	-	-	10	66,67	15	100,00
Celkem	88	47,57	56	30,27	41	22,16	185	100,00

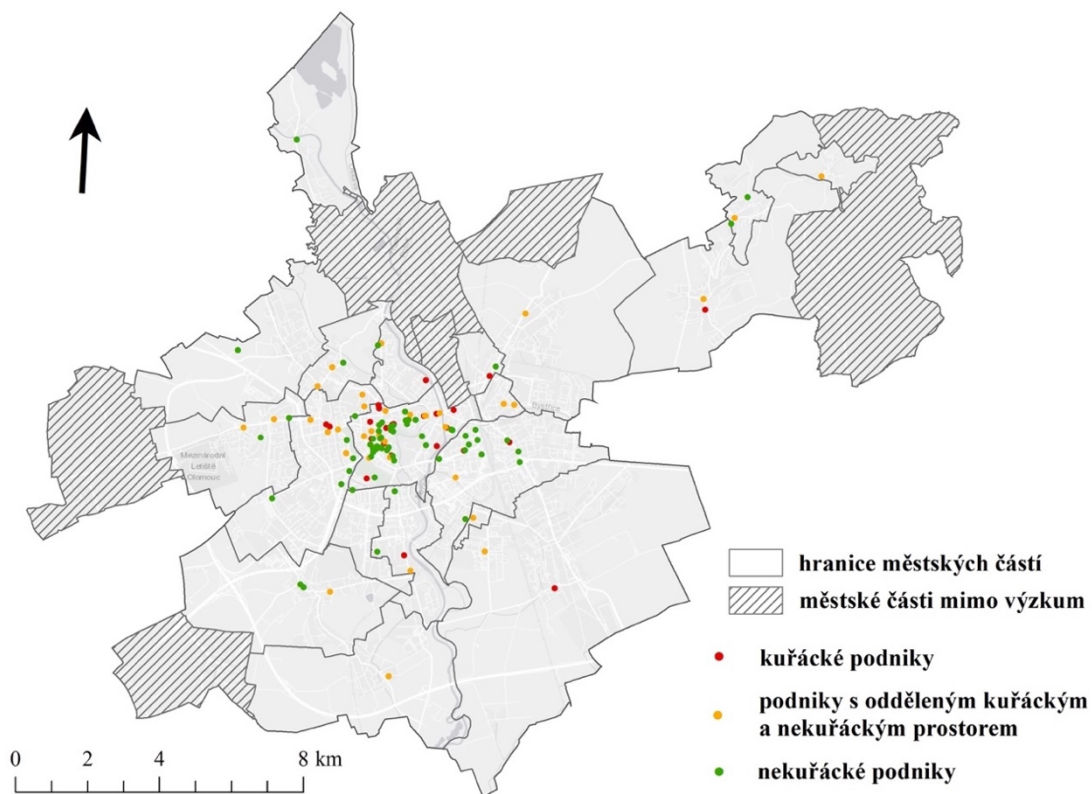
Zdroj: vlastní šetření a zpracování

Na obr. 5 je pak znázorněno rozmístění těchto zařízení na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc. Je patrné, že podniky vedené jako plně nekuřácké jsme mohli pozorovat především v samotném centru města Olomouce. Vzhledem k větší koncentraci podniků restauračního a zábavního charakteru v centru města Olomouc a jeho okolí, je pak znázorněno rozmístění zájmových podniků dle využití prostor před zavedením protikuřáckého zákona pro město Olomouc ve větším měřítku (obr. 6).

Obr. 5 Rozmístění podniků na území SO ORP Olomouc dle využití prostor před zavedením protikuřáckého zákona (N = 185)

Zdroj: vlastní šetření a zpracování v programu ArcGIS, ArcČR 500 (2019)

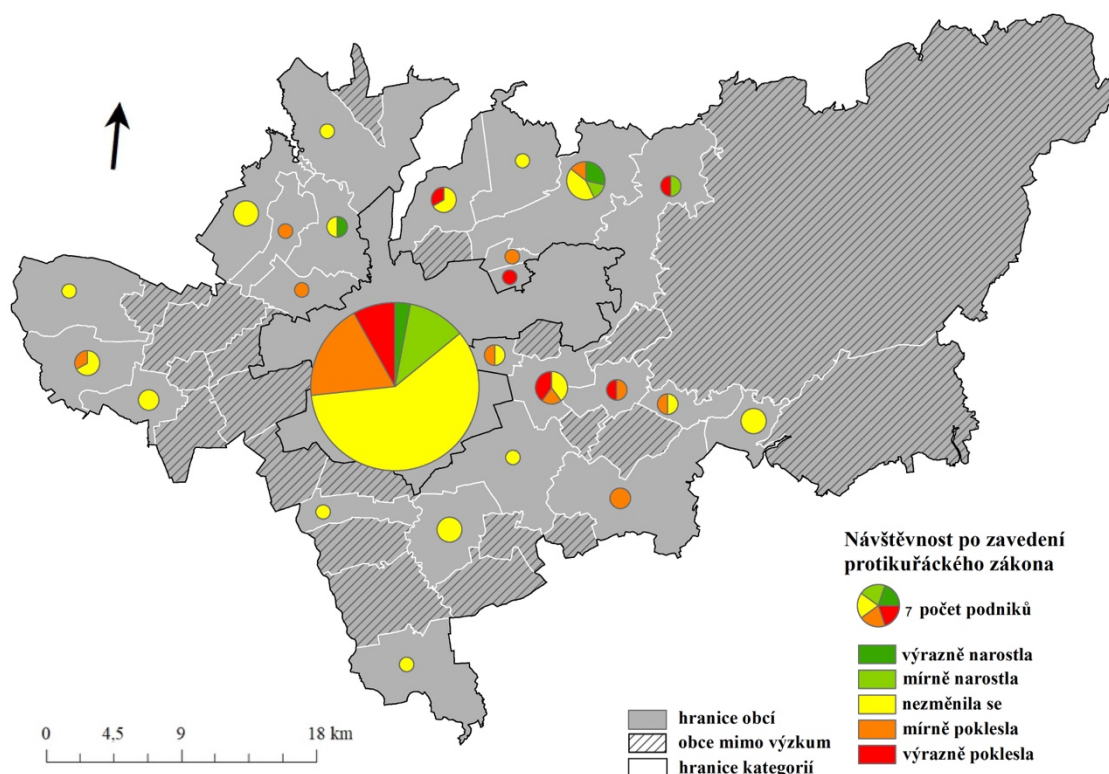

Obr. 6 Rozmístění podniků na území Olomouce dle využití prostor před zavedením protikuřáckého zákona (N = 135)

Zdroj: vlastní šetření a zpracování v programu ArcGIS, ArcČR 500 (2019)

4.3 Dopady zákazu kouření

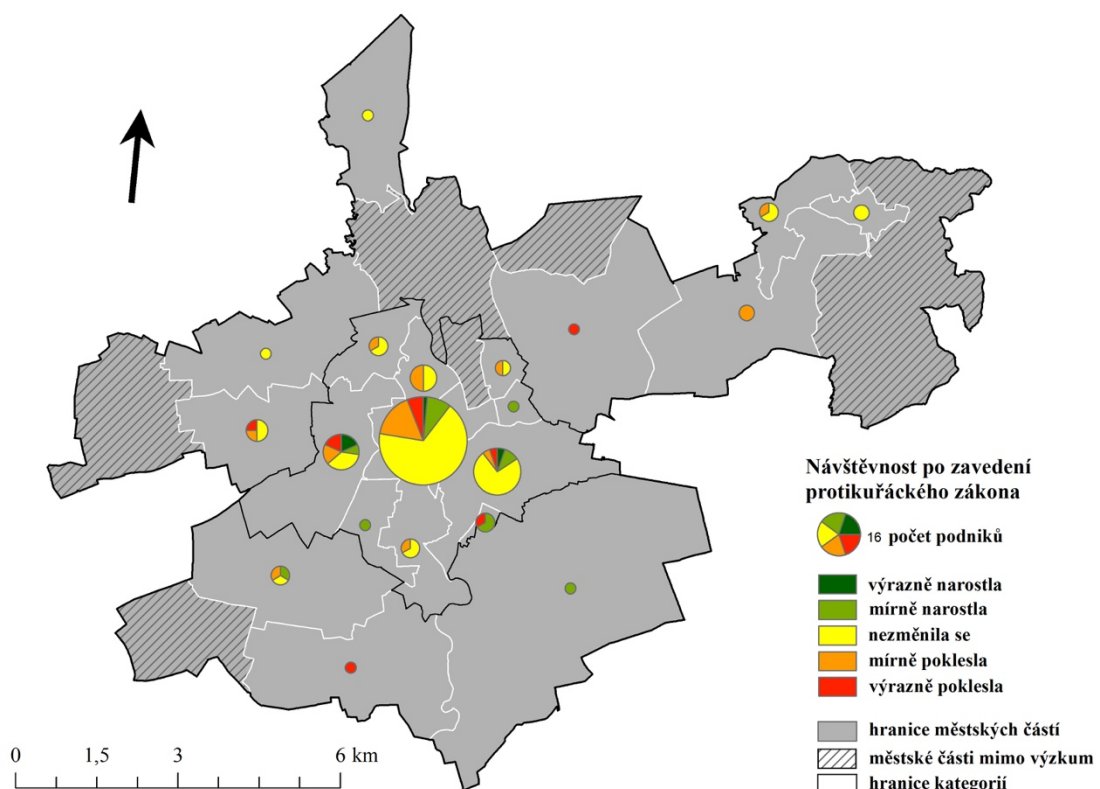
Na obr. 7 můžeme vidět, jak zavedení protikuřáckého zákona ovlivnilo návštěvnost v podnicích na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc. Na první pohled lze z přiložené mapy říci, že v severovýchodní části správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc došlo po zavedení protikuřáckého zákona k většímu poklesu návštěvnosti než ve zbylé části správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc. Z mapy je také patrné, že návštěvnost v podnicích, které se nacházejí v obcích menší velikosti, po zavedení protikuřáckého zákona poklesla. Celkově však na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc pozorujeme po zavedení protikuřáckého zákona návštěvnost beze změny nebo její pokles. Co se týče samotného města Olomouce, zde pozorujeme nadpoloviční většinu nezměněné návštěvnosti po zavedení protikuřáckého zákona.

Obr. 7 Dopady zákazu kouření na návštěvnost v podnicích v SO ORP Olomouc (N = 185)

Zdroj: vlastní šetření a zpracování v programu ArcGIS, ArcČR 500 (2019)

Na obr. 8 pak můžeme pozorovat ovlivnění návštěvnosti po zavedení protikuřáckého zákona v jednotlivých městských částech na území města Olomouce ve větším měřítku. Z mapy je patrné, že v převážné většině městských částí města Olomouce nemělo zavedení protikuřáckého zákona žádný vliv na návštěvnost nebo došlo k jejímu mírnému poklesu. V městských částech, které se blíží ke kraji hranic katastrálního území města Olomouce, můžeme pozorovat převážně mírný až výrazný pokles návštěvnosti po zavedení protikuřáckého zákona. Stejně jak v případě celého správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc však ve většině případů pozorujeme nulový vliv na návštěvnost či její mírný pokles.

Obr. 8 Dopady zákazu kouření na návštěvnost v podnicích v Olomouci (N = 135)

Zdroj: vlastní šetření a zpracování v programu ArcGIS, ArcČR 500 (2019)

V tab. 2 vidíme, jaký dopad mělo zavedení protikuřáckého zákona na návštěvnost podniků v jednotlivých kategoriích. Střed Olomouce (61,21 %), stejně jako periferie Olomouce (47,37 %) a ostatní obce SO ORP Olomouc (58,00 %) zavedení protikuřáckého zákona nejvíce návštěvnost nijak neovlivnilo. V případě všech tří kategorií jako druhou nejčastější možnost uváděli respondenti pokles návštěvnosti. Ve středu Olomouce uvedlo pokles návštěvnosti v podnicích po zavedení protikuřáckého zákona 24,14 %. V periférii tuto možnost uvedlo 42,11 % a v ostatních obcích správního

obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc pokles návštěvnosti v podnicích po zavedení protikuřáckého zákona uvedlo celkem 32,00 %.

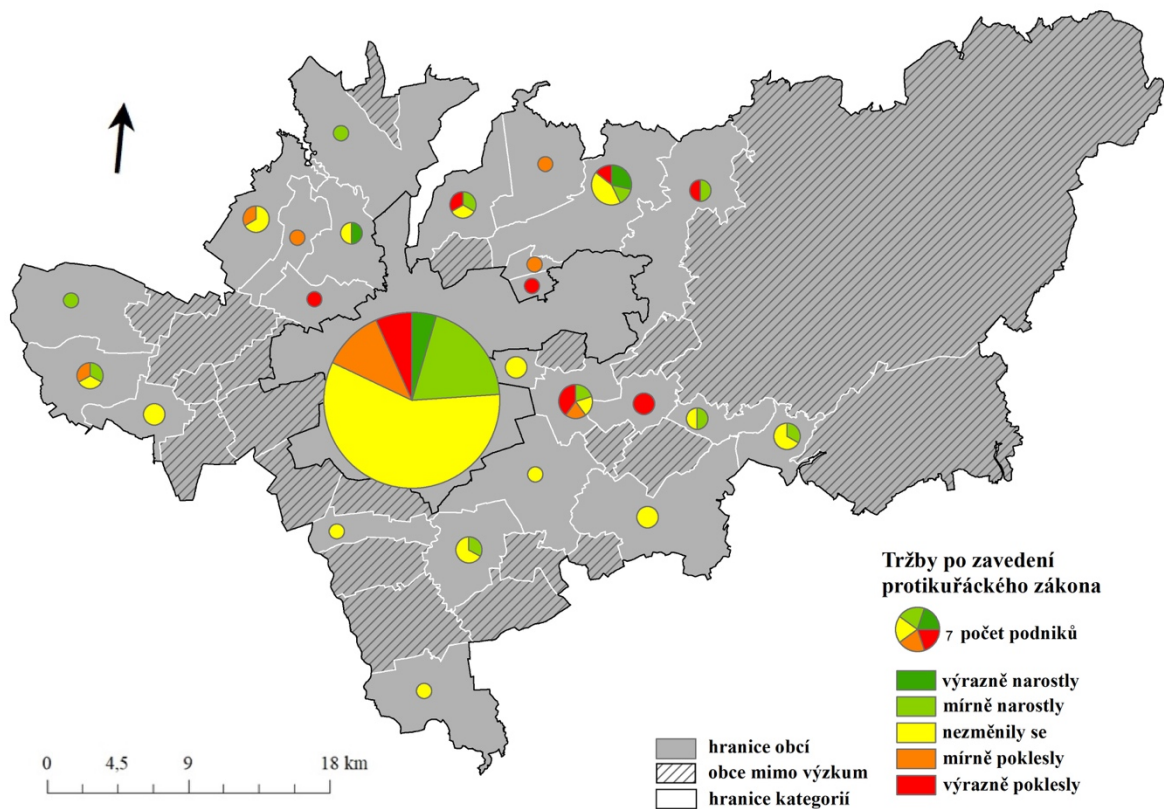
Tab. 2 Dopad zákazu kouření na návštěvnost v podnicích na území SO ORP Olomouc ve středu Olomouce, v periférii Olomouce a v ostatních obcích SO ORP Olomouc (N = 185)

	střed Olomouce		periferie Olomouce		ostatní obce SO ORP Olomouc		Celkem
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	%
Výrazně narostla	4	3,45	-	-	3	6,00	3,78
Mírně narostla	13	11,21	2	10,53	2	4,00	9,19
Nezměnila se	71	61,21	9	47,37	29	58,00	58,92
Mírně poklesla	20	17,24	5	26,32	10	20,00	18,92
Výrazně poklesla	8	6,90	3	15,79	6	12,00	9,19
Celkem	116	100,00	19	100,00	50	100,00	100,00

Zdroj: vlastní šetření a zpracování

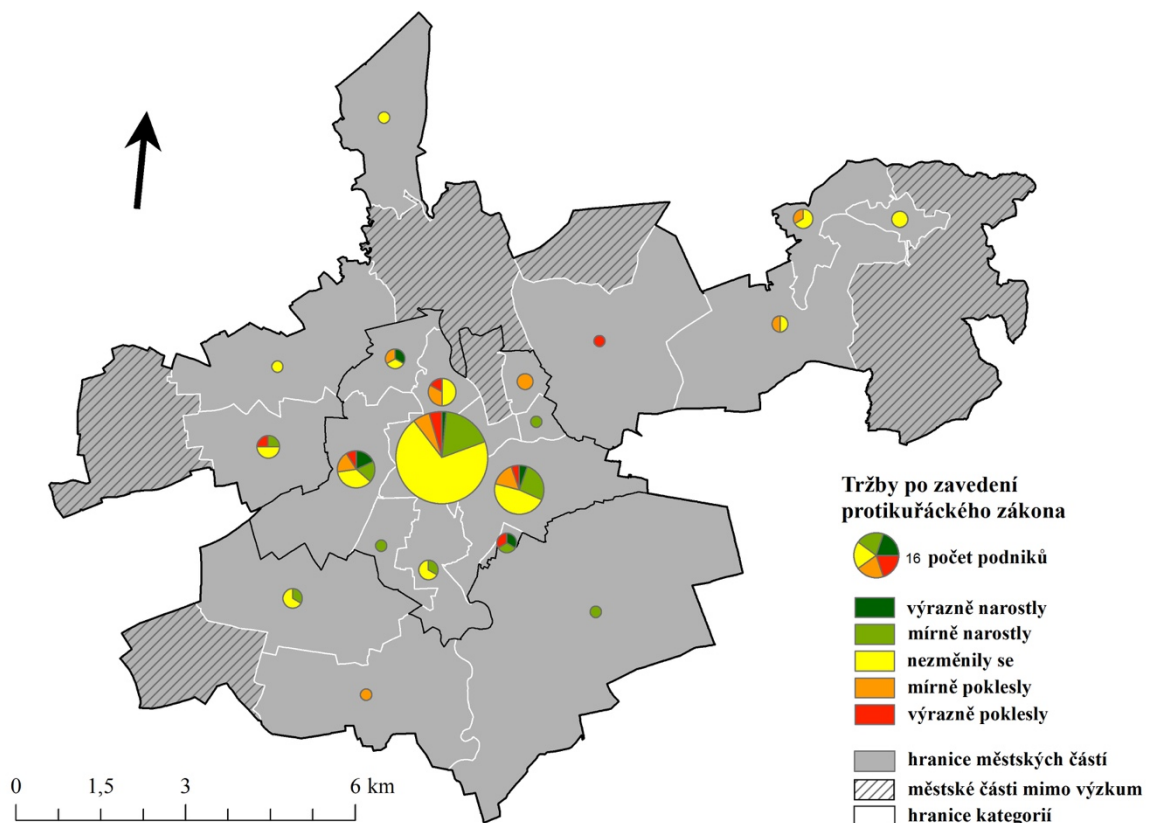
Stejně jako v případě návštěvnosti v podnicích po zavedení protikuřáckého zákona ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc, sledujeme také pokles tržeb v podnicích po zavedení protikuřáckého zákona, a to opět zejména v severovýchodní části zájmového území. Tento fakt pochopitelně koresponduje s již zmíněným poklesem návštěvnosti v podnicích v této části zájmového území. Pokles tržeb byl zjištěn především u podniků, které se nacházejí v menších obcích. S růstem velikosti obce opět můžeme sledovat také mírný nárůst tržeb nebo žádné dopady na tržby. V případě města Olomouce nadpoloviční většina dotázaných respondentů uvedla nulové dopady na tržby po zavedení protikuřáckého zákona. Zhruba 1/4 respondentů uvedla mírný nebo výrazný nárůst tržeb a zhruba 1/4 respondentů zaznamenala mírný nebo výrazný pokles tržeb (obr. 9).

Podobné výsledky v dopadech na návštěvnost podniků v případě města Olomouce pozorujeme také v případě tržeb. V odlehlejších městských částech se po zavedení protikuřáckého zákona neprojevil žádný dopad na tržby podniků. V severní části území města Olomouce pozorujeme větší dopad po zavedení protikuřáckého zákona na tržby než v části jižní, a to především mírný pokles tržeb. Naopak v jižní části města Olomouce pozorujeme mírný až výrazný nárůst tržeb spojený se zavedením protikuřáckého zákona. Tento fakt ale opět koresponduje s rozložením dopadů protikuřáckého zákona na návštěvnost podniků na území města Olomouce (obr. 10).

Obr. 9 Dopady zákazu kouření na tržby v podnicích v SO ORP Olomouc (N = 185)

Zdroj: vlastní šetření a zpracování v programu ArcGIS, ArcČR 500 (2019)

Obr. 10 Dopady zákazu kouření na tržby v podnicích v Olomouci (N = 135)

Zdroj: vlastní šetření a zpracování v programu ArcGIS, ArcČR 500 (2019)

Tab. 3 Dopad zákazu kouření na tržby v podnicích na území SO ORP Olomouc ve středu Olomouce, v periférii Olomouce a v ostatních obcích SO ORP Olomouc (N = 185)

	střed Olomouce		periferie Olomouce		ostatní obce SO ORP Olomouc		Celkem
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	%
Výrazně narostly	6	5,17	-	-	3	6,00	4,86
Mírně narostly	23	19,83	3	15,79	9	18,00	18,92
Nezměnily se	66	56,90	11	57,89	23	46,00	54,05
Mírně poklesly	14	12,07	3	15,79	6	12,00	12,43
Výrazně poklesly	7	6,03	2	10,53	9	18,00	9,73
Celkem	116	100,00	19	100,00	50	100,00	100,00

Zdroj: vlastní šetření a zpracování

Z tab. 3 je patrné, že stejně jako v případě dopadů na návštěvnost v podnicích, nemá zavedení protikuřáckého zákona na tržby podniků v jednotlivých kategoriích vliv. Tuto možnost uvedlo 56,90 % podniků ve středu Olomouce, 57,89 % podniků v periférii Olomouce a 46,00 % v ostatních obcích správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc. U podniků nacházející se v periférii Olomouce (26,32 %) a v ostatních obcích správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc (30,00 %) pozorujeme opět jako druhou nejčastější odpověď pokles tržeb po zavedení protikuřáckého zákona. V případě podniků, které se nacházejí ve středu Olomouce však pozorujeme jako druhou nejčastější možnost dopadů po zavedení protikuřáckého zákona na tržby jejich nárůst. Tuto možnost uvedlo 25,00 % podniků.

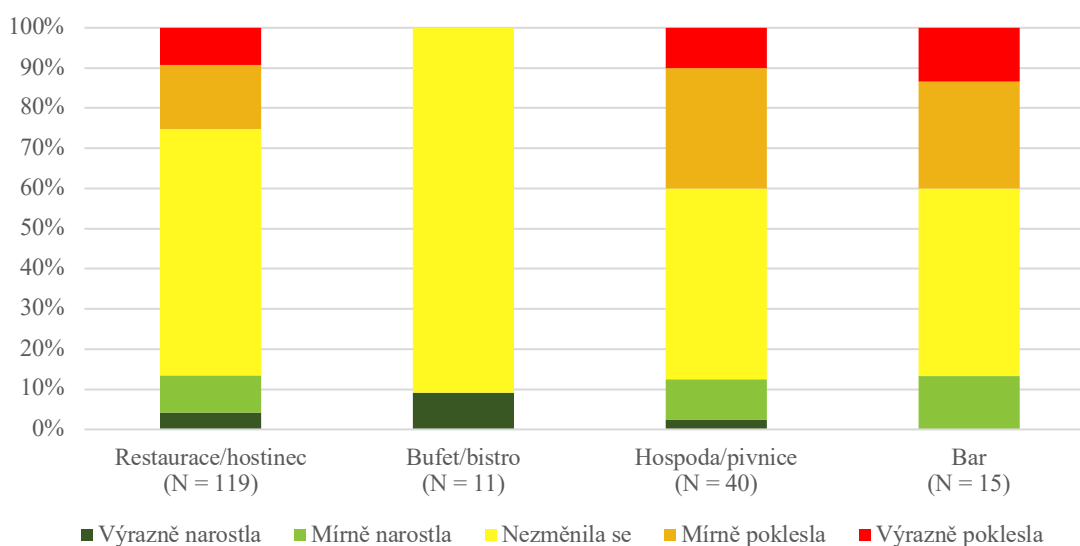
Pomocí Cramérova koeficientu byla zjišťována síla závislosti polohy podniků (střed Olomouce, periferie Olomouce, ostatní obce SO ORP Olomouc) na změnu tržeb a následně i na změnu návštěvnosti jednotlivých podniků. V případě návštěvnosti je závislost polohy podniků dle Cramérova koeficientu slabá (0,129). U tržeb pozorujeme taktéž slabou závislost polohy podniků (0,157).

Naprostá většina podniků na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc, které byly součástí výběrového souboru, se však dokázaly podmínkám po zavedení zákazu kouření přizpůsobit a pochvalují si snížení provozních a investičních nákladů po zavedení protikuřáckého zákona. Změnu lze pozorovat jen u tří podniků z výběrového souboru, u kterých došlo po zavedení zákazu kouření k připojení k soukromému klubu (spolku) Libertas club. To je spolek právníků, jejichž řešení umožňuje kouření v restauračních a zábavních podnicích i po zavedení protikuřáckého zákona. Svým členům po zaplacení vstupního členského poplatku zajišťuje právní

ochranu v případě problémů z nařknutí spojeného se snahou obcházení zákona (Libertas club, 2019). Tyto podniky však jako jediné v dotazníkovém šetření uvedly zvýšené provozní a investiční náklady, což způsobil již zmiňovaný vstupní členský poplatek.

4.4 Dopady zákazu kouření dle typu podniku

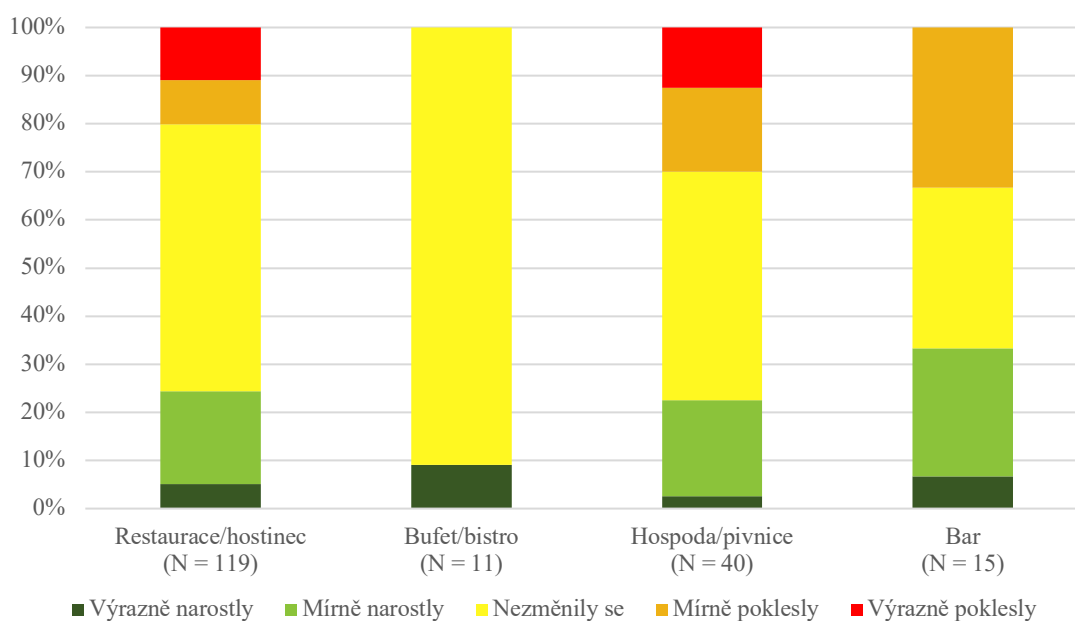
Podle očekávání můžeme pozorovat také rozdíly v dopadech návštěvnosti mezi podniky restauračního a zábavního charakteru (obr. 11). U podniků restauračního typu, jako jsou restaurace, hostince, bufety či bistra, je míra poklesu návštěvnosti menší než v případě podniků zábavního charakteru. To je dáno především tím, že v podnicích restauračního charakteru je primární podávání a prodej pokrmů. Podstatným faktorem ovlivňujícím tuto skutečnost je také to, že většina podniků restauračního charakteru na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc fungovala jako plně nekuřácké nebo pouze částečně kuřácké zařízení před zavedení protikuřáckého zákona. Díky tomu u podniků tohoto charakteru nepozorujeme změnu v návštěvnosti. V případě podniků zábavního charakteru, jako jsou hospody, pivnice nebo bary, můžeme rovněž na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc převážně pozorovat nulový dopad na návštěvnost. I přesto ale pozorujeme pokles návštěvnosti v podnicích zábavního charakteru ve větší míře. To je dáno především tím, že tyto podniky nejsou primárně určené k podávání pokrmů.

Obr. 11 Dopady zákazu kouření na návštěvnost dle typu podniku v SO ORP Olomouc

Zdroj: vlastní šetření a zpracování

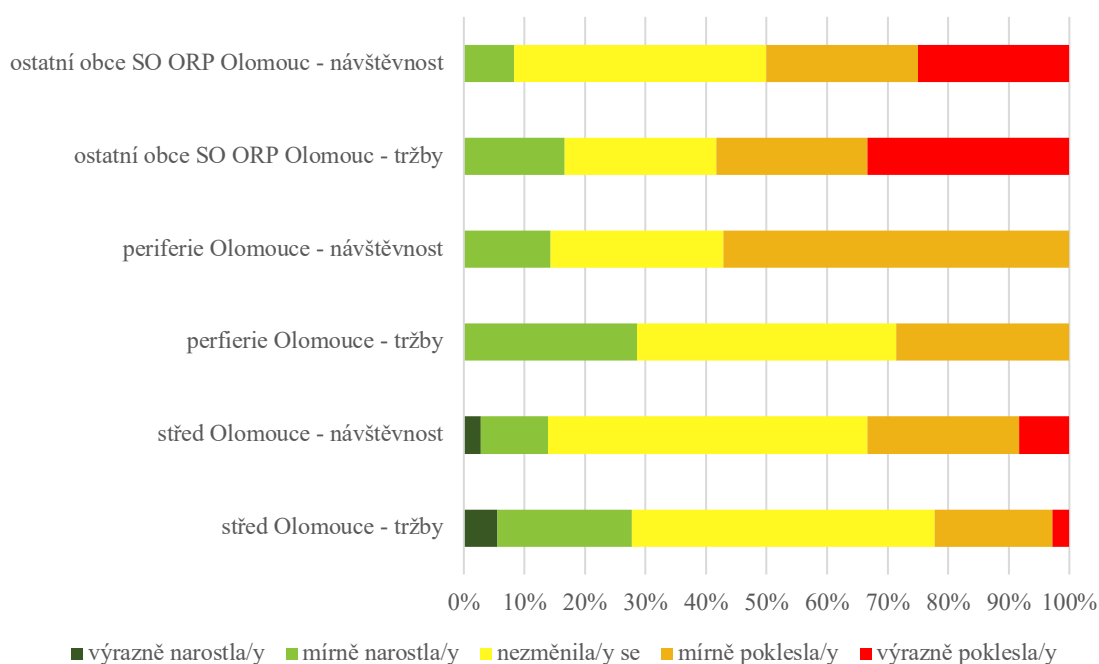
Podobně lze analyzovat také dopady zavedení zákazu kouření na tržby podniků. U podniků restauračního charakteru, kam řadíme restaurace, hostince, bufety či bistra můžeme opět sledovat takřka minimální dopady po zavedení protikuřáckého zákona. V naprosté většině podniků restauračního charakteru pozorujeme především nulové dopady. Podobně jako v případě návštěvnosti pozorujeme také v případě tržeb u podniků zábavního charakteru větší míru poklesu než u podniků restauračního charakteru (obr. 12). Zajímavé výsledky ale můžeme pozorovat u podniků, které jsou vedeny jako bar. Na obr. 11 vidíme, že u podniků zábavního charakteru až 40 % provozovatelů zaznamenalo pokles návštěvnosti, přitom v případě barů došlo u 13 % z nich dokonce k výraznému poklesu. Tento fakt ale dle respondentů neovlivnil tržby podniků. Na obr. 12 totiž vidíme, že tržby u barů neodpovídají poklesu návštěvnosti, jelikož třetina podniků zaznamenala pokles, avšak další třetina naopak nárůst tržeb. Z této situace se dá teda odvodit, že zavedení protikuřáckého zákona opravdu nemá vliv na ekonomickou sféru podniků.

Obr. 12 Dopady zákazu kouření na tržby dle typu podniku v SO ORP Olomouc

Zdroj: vlastní šetření a zpracování

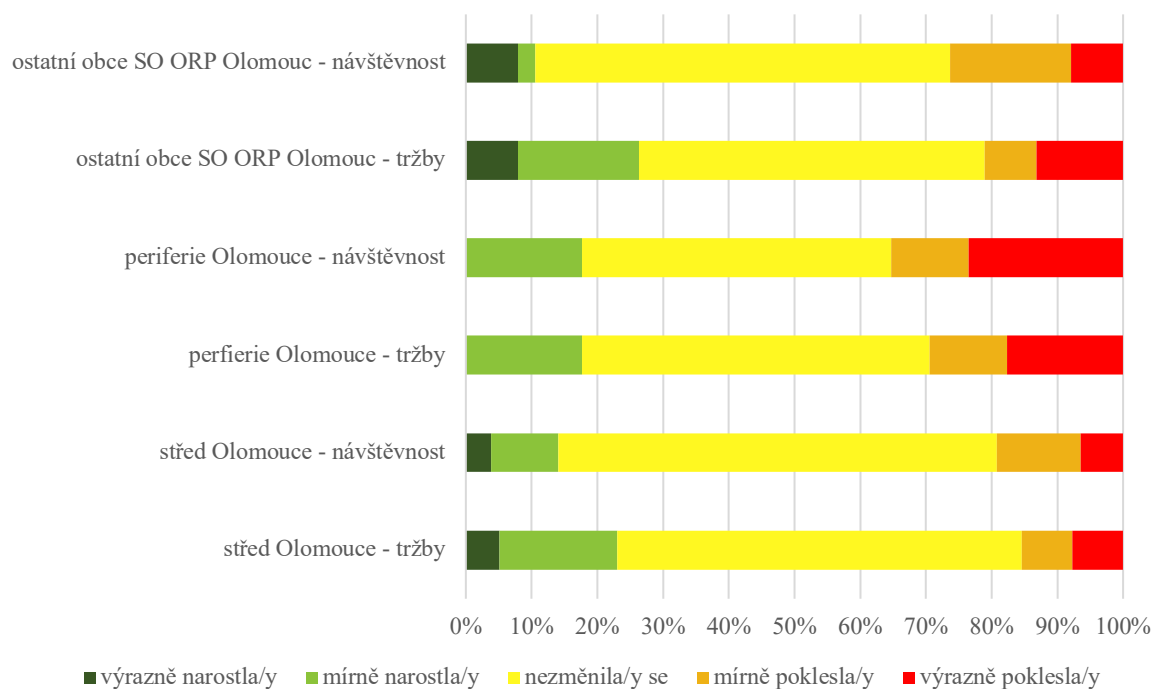
Na obr. 13 můžeme pozorovat detailnější pohled na dopady zákazu kouření na podniky zábavního charakteru v členění dle dříve vytvořených kategorií na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc (střed Olomouce, periferie Olomouce a ostatní obce SO ORP Olomouc). Nejvýraznější dopady v případě podniků zábavního charakteru pozorujeme na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc v obcích mimo Olomouc. Pokles návštěvnosti u hospod, pivnic a barů uvedlo 50 % respondentů, z toho zhruba 25 % respondentů zaznamenalo po zavedení protikuřáckého zákona až výrazný pokles návštěvnosti. V případě tržeb uvedlo pokles téměř 60 % respondentů, z toho 30 % respondentů zaznamenalo výrazný pokles tržeb. U podniků spadajících do periferie města Olomouce pozorujeme téměř 60% pokles návštěvnosti po zavedení protikuřáckého zákona, ale v případě tržeb u podniků v periférii pozorujeme 70 % tržeb podniků bez ovlivnění protikuřáckým zákonem a nárůst tržeb podniků. Ve středu Olomouce pozorujeme u podniků zábavního charakteru převážně nezměněnou návštěvnost a tržby. V případě tržeb uvedlo 20 % respondentů jejich pokles, ale 30 % respondentů uvedlo vzrůst tržeb u zábavních podniků po zavedení protikuřáckého zákona.

Obr. 13 Dopady zákazu kouření na provozovatele podniků zábavního charakteru za jednotlivé kategorie (N = 50)

Zdroj: vlastní šetření a zpracování

Stejnou analýzu výsledků můžeme provést také v případě podniků restauračního charakteru (obr. 14). Vidíme, že protikuřácký zákon měl dopad především na podniky v periférii Olomouce, kde uvedlo 35 % provozovatelů pokles návštěvnosti a 30 % provozovatelů podniků restauračního charakteru uvedlo pokles tržeb. Vzrůst tržeb po zavedení protikuřáckého zákona nejvíce zaznamenali provozovatelé restauračních podniků, které se nacházejí v obcích správního obvodu obce s rozšířenou působností mimo samotnou Olomouc (26 %). Ve většině podniků restauračního charakteru však provozovatelé nezaznamenali žádné změny po zavedení protikuřáckého zákona u návštěvnosti i tržeb.

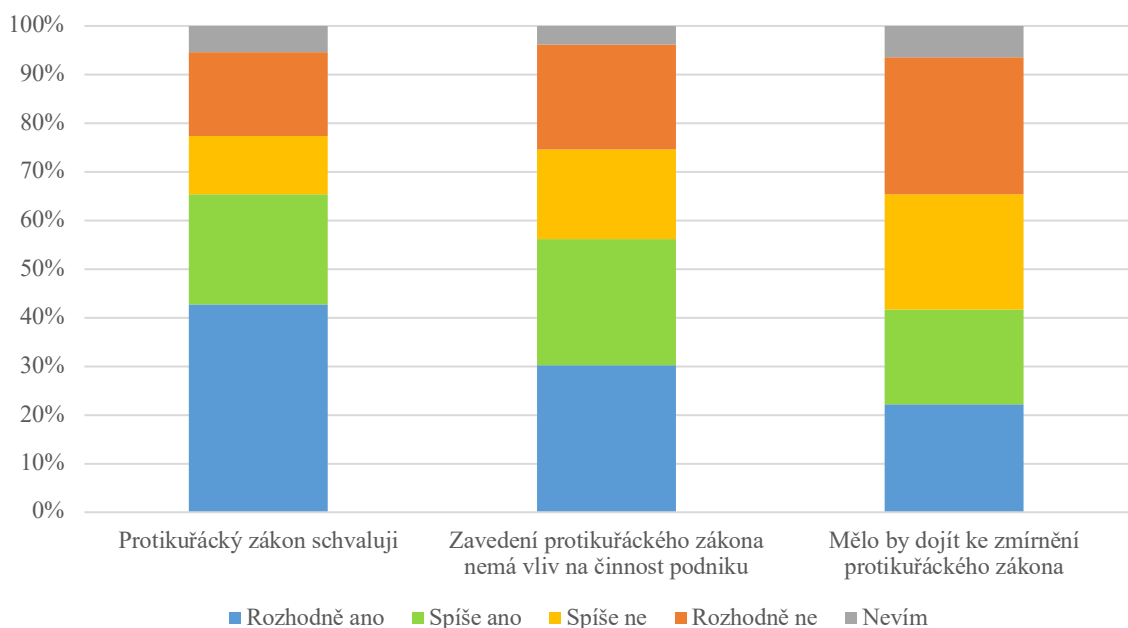

Obr. 14 Dopady zákazu kouření na provozovatele podniků restauračního charakteru za jednotlivé kategorie (N = 135)

Zdroj: vlastní šetření a zpracování

4.5 Názor na protikuřácký zákon

V rámci dotazníkového šetření bylo také zjišťováno, jaký názor mají provozovatelé podniků restauračního a zábavního charakteru na zavedení protikuřáckého zákona. Z obr. 15 je patrné, že více než polovina dotazovaných se zavedením protikuřáckého zákona souhlasí. To, zda zavedení protikuřáckého zákona mohlo nějaký způsobem ovlivnit činnost podniku, rozdělilo respondenty dotazníkového šetření na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc na dvě poloviny. Zhruba polovina respondentů souhlasí s tvrzením, že protikuřácký zákon neovlivňuje činnost podniků v gastronomické sféře. Druhá, téměř stejně značná část respondentů však tento názor nesdílí. Odpovědi na to, zda by mělo dojít ke zmírnění protikuřáckého zákona takřka korespondují s podporou protikuřáckého zákona u provozovatelů restauračních zařízení na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc. Nadpoloviční většina respondentů by tedy nesouhlasila se zmírněním protikuřáckého zákona.

Obr. 15 Subjektivní názory respondentů na protikuřácký zákon (N = 185)

Zdroj: vlastní šetření a zpracování

Tab. 4 Vzájemný vztah dopadů protikuřáckého zákona na tržby a vlivu protikuřáckého zákona na činnost podniku v % (N = 178)

Tržby po zavedení protikuřáckého zákona	Protikuřácký zákon nemá vliv na činnost podniku			
	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne
Výrazně narostly	12,50	4,17	0,00	0,00
Mírně narostly	21,43	20,83	14,71	17,50
Nezměnily se	58,93	54,17	67,65	32,50
Mírně poklesly	3,57	12,50	14,71	22,50
Výrazně poklesly	3,57	8,33	2,94	27,50
Celkem	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: vlastní šetření a zpracování

Z tab. 4 vidíme vzájemný vztah odpovědí dopadů protikuřáckého zákona na tržby a vlivu protikuřáckého zákona na činnost podniku. Je patrné, že v každém případě odpovědi na tvrzení, zda protikuřácký zákon má vliv na činnost podniku, se nejčastěji dle respondentů převážně nezměnily tržby podniků po zavedení protikuřáckého zákona. V případě, kdy respondenti souhlasili s tvrzením, že protikuřácký zákon nemá vliv na činnost podniků, korespondují odpovědi na změnu tržeb podniků po zavedení zákona o zákazu kouření. V tomto případě tedy většina respondentů uvedla, že nedošlo ke změně tržeb po zavedení protikuřáckého zákona nebo došlo k jejich nárůstu. Stejný vztah pozorujeme i v případě, kdy respondenti s tvrzením nesouhlasili. Uvedli tedy, že tržby více poklesly, než vzrostly po zavedení protikuřáckého zákona. Výsledky v tab. 4 tedy naznačují, že vliv protikuřáckého zákona na činnost podniku se odvíjí od změny tržeb po zavedení protikuřáckého zákona. V případě této analýzy byly brány v potaz pouze odpovědi, které alespoň některým způsobem vyjadřovaly názor na tvrzení, že protikuřácký zákon nemá vliv na činnost podniku (178) ze všech odpovědí z dotazníkového šetření (185). Zbylých 7 respondentů uvedlo na toto tvrzení možnost „Nevím“.

V rámci dotazníkového šetření bylo také zajímavé sledovat názory na protikuřácký zákon. Provozovatelé ve většině případů protikuřácký zákon schvalují (65 %) z hlediska zdravého prostředí pro své zákazníky a zaměstnance, a to i přesto, že jsou mnohdy sami kuřáci, jak uvedlo několik provozovatelů restauračních a zábavních

podniků: „*Protikuřácký zákon schvaluji, i když jsem sám kuřák.*“. Nelíbí se jim však způsob nařízení státem a nemožnost výběru, jak bude provozováno zařízení v soukromém vlastnictví, jak podotýká majitel restaurace na periferii Olomouce: „*Každý by si měl určovat směr svého podniku.*“. Zajímavé výsledky pocházely především z podniků, které fungovaly jako plně kuřácké. Zhruba 50 % provozovatelů kuřáckých podniků s protikuřáckým zákonem sympatizuje a jsou rádi za nařízení státem. Dle jejich výpovědí by své podniky totiž vedli stále jako kuřácké především kvůli stálým zákazníkům. Po zavedení protikuřáckého zákona také velká část provozovatelů pozoruje změnu klientely svých podniků, a to především v podnicích, které fungovaly jako nekuřácké. Do těchto podniků tak po zavedení protikuřáckého zákona zavítají i zákazníci z blízkého okolí podniku, kteří dříve jako kuřáci navštěvovali převážně kuřácké podniky, které pro ně však byly vzdálenější. Převážná část provozovatelů má ale jasno, jak konstatoval majitel hospody ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc: „*Kdo chce do hospody, tak tam dojde.*“.

5 DISKUZE

Před uvedením zákona č. 65/2017 Sb., *o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek* v účinnost v roce 2017 se stejně jako v jiných evropských zemích i v České republice šířily obavy ze zavedení zákona o zákazu kouření, jelikož 52 % podniků restauračního a zábavního charakteru na území České republiky fungovaly před zavedením protikuřáckého zákona jako kuřácké (AMSP ČR, 2018). Tomuto trendu odpovídají i výsledky ze správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouce, kde necelých 53 % podniků fungovalo alespoň jako částečně kuřácké. Dle výsledků z průzkumu, který uvedla agentura Pheonix (2015), se před zavedením protikuřáckého zákona domnívalo 58 % dotázaných respondentů, že protikuřácký zákon společně se zákonem o elektronické evidenci tržeb ekonomicky ovlivní podniky restauračních zařízení. Na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc uvedlo 22 % z dotázaných provozovatelů restauračních a zábavních zařízení pokles tržeb po zavedení protikuřáckého zákona a 60 % provozovatelů restauračních a zábavních podniků uvedlo vzrůst provozních a investičních nákladů po zavedení zákona o elektronické evidenci tržeb. Dle Posledního tipnutí (2017) po zavedení protikuřáckého zákona nedošlo na území Jihočeského kraje k poklesu návštěvnosti ani tržeb. Jinak tomu není ani na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc, což vyplývá z výsledků dotazníkového šetření. I zde ve většině případů pozorujeme neovlivnění návštěvnosti a tržeb po zavedení protikuřáckého zákona. Dle výzkumu společnosti MEDIAN (2017) uvedlo před zavedení protikuřáckého zákona v České republice 57 % respondentů, že protikuřácký zákon nebude mít vliv na změnu návštěvnosti. Po dvou letech, co je zákon o zákazu kouření v restauračních a zábavních podnicích v účinnosti, uvedlo 59 % provozovatelů podniků restauračního a zábavního charakteru na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc, že po zavedení protikuřáckého zákona nedošlo ke změně návštěvnosti podniků.

Hospoda na malé obci je centrem kulturního života a nabízí neformální a relativně klidné prostředí, kde se scházejí kamarádi a známí, kde je dobrá zábava a kde jsou lidé zvyklí kouřit (Vinopal, 2009). I proto se provozovatelé podniků především v malých obcích obávali zavedení protikuřáckého zákona. V rámci dotazníkového šetření na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouce uvedlo 32 % podniků pokles návštěvnosti a 30 % podniků uvedlo pokles tržeb. Ve středu města Olomouce

zaznamenalo pokles návštěvnosti 24 % podniků, ale jen 18 % z nich zaznamenalo i pokles tržeb podniků. Dle střediska empirických výzkumů STEM (2018) uvedlo 68 % návštěvníků restauračních a zábavních podniků souhlas se zavedením protikuřáckého zákona. Téměř stejné procento (65 %) uvedli v dotazníkovém šetření na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc provozovatelé restauračních a zábavních podniků. Chapman, Borland a Lal (2001) ve své studii, kde porovnávali dopady zákazu kouření v restauracích uvedli, že 76 % podniků nezaznamenalo žádné změny v tržbách po zavedení zákona, který zakazuje kouření v restauracích, 14 % podniků uvedlo jejich nárůst a 9 % uvedlo pokles tržeb po zavedení zákona o zákazu kouření v restauracích. Ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc pozorujeme dle dotázaných provozovatelů restauračních a zábavních podniků u 54 % z nich tržby beze změny po zavedení protikuřáckého zákona. V případě nárůstu (25 %) či poklesu (22 %) tržeb podniků restauračního a zábavního charakteru pozorujeme téměř vyrovnaný stav po zavedení protikuřáckého zákona.

6 ZÁVĚR

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo provést analýzu dopadů zákazu kouření na provozovatele restauračních zařízení na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc. Práci tvoří dvě základní části, a to teoretická část a praktická část. Teoretická část je zpracována v podobě rešerše odborné literatury, zatímco praktická část je zpracována na základě získaných poznatků z terénního šetření. Díky těmto poznatkům bylo následně možné odpovědět na stanovené výzkumné otázky.

Ze studií zahraničního i tuzemského původu vyplývá, že zákonodárné normy zakazující kouření v uzavřených veřejných prostorech, nemají žádný ekonomický vliv (ani pozitivní, ani negativní) na provoz podniků jak restauračního, tak i zábavního charakteru. I přes závěry studií, které prokazují absenci vlivu protikuřáckého zákona na podniky z ekonomického hlediska, se před 31. květnem 2017, kdy vešel na území České republiky zákon v účinnost, šířily obavy ze strany podnikatelů v gastronomické sféře o fatálních dopadech.

Praktická část byla vytvořena na základě dat získaných z dotazníkového šetření. Díky tomu bylo zjištěno, že na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouce se nachází 344 podniků restauračního a zábavního charakteru. Z dat, která byla získána v rámci dotazníkové šetření od 185 podniků, můžeme konstatovat, že na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc převažoval počet podniků, které byly alespoň částečně kuřácké nad podniky plně nekuřáckými. I přesto však většina podniků v zájmovém území nepozoruje změnu návštěvnosti a tržeb podniků po zavedení protikuřáckého zákona. V případě návštěvnosti podniků po zavedení protikuřáckého zákona pozorujeme jak ve středu města Olomouce, tak i na jeho periferii především neovlivnění návštěvnosti. Dále převažuje pokles návštěvnosti nad jejím nárůstem. Stejně výsledky pozorujeme také u ostatních obcí ze správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc. Stejně výsledky můžeme pozorovat také v případě tržeb podniků po zavedení protikuřáckého zákona. Stejně jako v případě návštěvnosti pozorujeme především neovlivnění tržeb podniků po zavedení protikuřáckého zákona. Zatímco u podniků nacházející se v periferii Olomouce a v ostatních obcích správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouce pozorujeme převahu poklesu tržeb nad jejich nárůstem, podniky ze středu města Olomouce zaznamenaly převahu nárůstu tržeb nad poklesem. Můžeme tedy konstatovat, že u podniků z obcí menší velikosti se dopady

zákazu kouření projevily více než u podniků, které se nacházejí v obcích větších. V případě dopadů u města Olomouce lze s jistou mírou generalizace říci, že s rostoucí vzdáleností od centra pozorujeme větší míru negativních dopadů na provozovatele podniků restauračního a zábavního charakteru. Při porovnání dopadů protikuřáckého zákona na podniky restauračního a zábavního charakteru můžeme říct, že protikuřácký zákon více poznamenal podniky zábavního charakteru, kde došlo k poklesu jak návštěvnosti, tak i tržeb podniků. To pozorujeme především v periférii Olomouce a v obcích správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc mimo město Olomouc. Na podniky restauračního charakteru neměl protikuřácký zákon převážně žádný vliv.

Mezi jisté limity studie, které však otvírají prostor pro další zkoumání této problematiky, patří možnost srovnání činnosti potenciálně zaniklých restauračních zařízení v ostatních obcích správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc. Zde nemohly být zkoumány dopad protikuřáckého zákona na restaurační zařízení v plné míře, neboť ne rozdíl od centra správního obvodu neexistoval pro tyto obce soupis restauračních zařízení z doby před zavedením zmiňovaného zákona. Toto mohlo být zkoumáno pouze na území města Olomouce, kde dosud nedošlo k uzavření/krachu žádného restauračního zařízení po dobu účinnosti zákona. V některých případech však došlo k vytvoření soukromých klubů, které protikuřácký zákon do jisté míry obchází.

7 SUMMARY

The aim of the bachelor thesis was to analyse the impact of the implementation of a Smoking Ban Act on restaurant operators on the territory of the administrative district of Olomouc. For the purpose of the field survey, a list of 344 restaurants in the area of interest was created. Using the Raosoft, Inc. Online Calculator was set a minimum number of questionnaires of 182 enterprises. From the list of all enterprises was created a random sample of 200 enterprises, in which was done the questionnaire survey. A sample of this size ensured compliance with the minimum number of enterprises.

The number of completed questionnaires was 185. The analysis of the completed questionnaires showed that after implementation of the Smoking Ban Act, the vast majority of enterprises in the administrative district of the municipality with extended powers were not affected economically. This means that for most businesses was no drop of attendance and sales. In the case of the administrative district of the municipality with extended powers, we observe differences in impacts after the implementation of a Smoking Ban Act between the northern and southern parts of the administrative district. We can also say from the analysis of the results that the smaller municipality is, the greater impact of the implementation of the Smoking Ban Act in restaurants than in larger cities. In the case of Olomouc, which is also a regional city, we can see a greater degree of impact in the edge parts of the city. Towards to the city centre, we can see an increase in attendance and sales or no impact. The fact that we can not see any economic impacts in connection with the administrative area of the municipality with extended powers in connection with the implementation of Smoking Ban Act is also influenced by the fact that roughly 50 % of enterprises operated as non-smoking facilities before the implementation of the Act.

Despite the fact that the initial responses to the implementation of the Smoking Ban Act were not positive for the operators, we can say that the vast majority of businesses have adapted to the new legislative norm. There are only three out of 185 enterprises that are newly run as a private club.

8 POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE

Literární zdroje

ADDA, J., CORNAGLIA, F. (2006): The effect of taxes and bans on passive smoking, *Institute of Labor Economics*, s. 1–14.

ALAMAR, B., GLANTZ, S. A. (2007): Effect of smoke-free laws on bar value and profits, *American Journal of Public Health*, č. 97, s. 1–3.

AWAN, K. H. (2011): Effect of tobacco use on oral health – an overview, *Annals of Dentistry, University of Malaya*, č. 18, s. 18–23.

ČESKO. Zákon č. 65/2017 Sb. ze dne 19. ledna 2017, Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, In: *Sbírka zákonů* 3. 3. 2017, roč. 2017, částka 21. ISSN 1211-1244.

HOWELL, F. (2005): Smoke-free bars in Ireland: A runaway success, *Tobacco control*, č. 14, s. 73–74.

CHAPMAN, S., BORLAND, R., LAL, A. (2001): Has the ban on smoking in New South Wales restaurants worked? A comparison of restaurants in Sydney and Melbourne, *The Medical Journal of Australia*, č. 174, s. 512–515

LOOMIS, B. R., SHAFER, P. R., VAN HASSELT, M. (2013): The economic impact of smoke-free laws on restaurants and bars in 9 states, *Preventing Chronic Disease*, č. 10, s. 1–8.

KNOPOVÁ, E. (2017): Prostorová analýza míst prodeje alkoholu ve městě Olomouci, *Univerzita Palackého v Olomouci*.

MATHIJSEN, J. J. P., VAN OERS, H., ROZEMA, A. D., TREUR, J. L., VINK, J. M. (2018): E-cigarette and waterpipe use in two adolescent cohorts: cross-sectional and longitudinal associations with conventional cigarette smoking, *Eur J Epidemiol*, č. 33, s. 323–334

MEDIAN, s. r. o. (2017): Protikuřácký zákon, *Český rozhlas*

MELBERG, H. O., LUND, K. E. (2012): Do smoke-free laws affect revenues in pubs and restaurants?, *Eur J Health Econ*, č. 13, s. 93–99.

The NCD ALLIANCE (2011): Putting non-communicable diseases on the global agenda, *NCD Alliance Report*, s. 1–28.

PINILLA, J., LÓPEZ-VALCÁRCEL, B. G., NEGRÍN, M. (2018): Impact of the Spanish smoke-free laws on cigarette sales, 2000-2015: Partial bans on smoking in public places failed and only a total tobacco ban worked, *Health Economics, Policy and Law*, s. 1–13

POSLEDNÍ TIPNUTÍ (2017): Zákaz kouření přijaly jižní Čechy bez problému. Tržby restaurací rostou, rušení nočního klidu ubývá, *Ministerstvo zdravotnictví České republiky*, s. 1–5.

PTÁČEK, P., SZCZYRBA, Z., FŇUKAL, M. (2007): Proměny prostorové struktury města Olomouce s důrazem na rezidenční funkce. *Urbanismus a územní rozvoj*, č. 2, s. 19–26.

SCOLLO, M., LAL, A., HYLAND A., GLANTZ, S. (2003): Review of the quality of studies on the economic effects of smoke-free policies on the hospitality industry, *Tobacco Control*, č. 12, s. 13–20

STEM, s. r. o. (2018): Protikuřácký zákon, *Ministerstvo zdravotnictví ČR*, s. 1–6

VINOPAL, J. (2009): InSTITUTE hospody v české společnosti, *Centrum pro výzkum veřejného mínění*, s. 1–21

WORLD HEALTH ORGANIZATION (2009): WHO Report on the Global Tobacco Epidemic, 2009, Implementing smoke-free environments, *World Health Organization*.

Internetové zdroje

ARCDATA PRAHA: Geografické informační systémy. [online]. [cit. 2019-04-20]. Dostupné z: <http://www.arcdata.cz/produkty-a-sluzby/geograficka-data/arccr-500>

Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR | Informační servis pro malé a střední firmy [online]. [cit. 2019-04-20]. Dostupné z: http://amsp.cz/wp-content/uploads/2018/06/V%C3%BDsledky-pr%C5%AFzkumu-RESTAURACE-6_2018-1.pdf

Phoenix research: Zákaz kouření [online]. [cit. 2019-04-20]. Dostupné z: <https://www.phoenixresearch.cz/dnld/PhoenixResearch-zakaz-koureni-06-2015-%28LQ%29.pdf>

Sample Size Calculator by Raosoft, Inc. [online]. [cit. 2019-04-20]. Dostupné z: <http://www.raosoft.com/samplesize.html>

Správní obvod obce s rozšířenou působností Olomouc | ČSÚ. Český statistický úřad | ČSÚ [online]. [cit. 2019-04-20]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/13-7111-04--spravni_obvod_obce_s_rozsirenou_pusobnosti_olomouc

Zákaz kouření má diskutabilní dopad | Horeka. [online]. [cit. 2019-04-20]. Dostupné z: <https://www.horekaweb.cz/2018/11/12/zakaz-koureni-ma-diskutabilni-dopad/>

9 PŘÍLOHY

Příloha č. 1 Dotazníkové šetření o dopadech zákazu kouření na provozovatele restauračních zařízení v SO ORP Olomouc

Vážená paní, vážený pane,

Tento dotazník je součástí bakalářské práce na téma **Dopady zákazu kouření v restauracích na jejich provozovatele: případová studie správního obvodu obce s rozšířenou působností Olomouc**. Dotazníkové šetření je prováděno pod záštitou Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Dotazník je anonymní a jeho vyplnění je zcela dobrovolné.

V dotazníku jsou předznačené odpovědi. V případě, kdy by Vás žádná odpověď nevystihovala, vyplňte prosím odpověď, která je Vám významem nejbližší. U otevřených otázek (tedy u takových, kde se máte vyjádřit) odpověďte prosím vlastními slovy. Vyplnění dotazníku by Vám nemělo zabrat více než 5 minut.

V případě potřeby mě můžete kontaktovat na e-mailové adrese filip.felk101@upol.cz.

Děkuji za Váš čas.

Název a adresa podniku: _____

1. **Jak dlouho již podnikáte na tomto místě?** _____

2. **Využití prostor restauračního zařízení před zavedením protikuřáckého zákona.**

- a. Plně kuřácké zařízení
- b. Oddělený kuřácký a nekuřácký prostor
- c. Plně nekuřácké zařízení

3. **Jaké postupy jste zvažovali po zavedení protikuřáckého zákona?**

- a. Zrušení podniku
- b. Prodej/pronájem podniku
- c. Založení soukromého klubu (spolku)
- d. Žádné
- e. Jiná možnost: _____

4. **Jaké pozorujete změny po zavedení protikuřáckého zákona?**

	Výrazně narostla/y	Mírně narostla/y	Nezměnila/y se	Mírně poklesla/y	Výrazně poklesla/y
• Návštěvnost bezprostředně po zavedení protikuřáckého zákona	☐	☐	☐	☐	☐
• Návštěvnost nyní (2 roky po zavedení zákona)	☐	☐	☐	☐	☐
• Tržby	☐	☐	☐	☐	☐
• Provozní a investiční náklady po zavedení protikuřáckého zákona	☐	☐	☐	☐	☐
• Provozní a investiční náklady po zavedení zákona o EET	☐	☐	☐	☐	☐

5. S jakým typem názorů se setkáváte na téma protikuřáckého zákona u vašich zákazníků?

	Stále	Často	Občas	Minimálně	Vůbec
• Pozitivní opatření	☐	☐	☐	☐	☐
• Zrušení protikuřáckého zákona	☐	☐	☐	☐	☐
• Zmírnění protikuřáckého zákona	☐	☐	☐	☐	☐

6. Názor na protikuřácký zákon:

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne	Nevím
• Protikuřácký zákon schvaluji	☐	☐	☐	☐	☐
• Zavedení protikuřáckého zákona nemá vliv na činnost podniků	☐	☐	☐	☐	☐
• Mělo by dojít ke zmírnění protikuřáckého zákona	☐	☐	☐	☐	☐

Jiná možnost: _____

7. Pohlaví respondenta

- a. Muž
- b. Žena

8. Věk respondenta

- a. 20 let a méně
- b. 21 let až 30 let
- c. 31 let až 40 let
- d. 41 let až 50 let
- e. 51 let až 60 let
- f. 61 let a více

9. Jak dlouho působíte v tomto podniku? _____

10. Role ve fungování podniku

- a. Májitel
- b. Provozní
- c. Zaměstnanec

11. Typ restauračního zařízení

- a. Restaurace/hostinec
- b. Bistro/občerstvení
- c. Hospoda/pivnice
- d. Bar/soukromý klub/

Příloha č. 2 Seznam podniků restauračního a zábavního charakteru v SO ORP Olomouc

Název podniku	Adresa podniku	Typ podniku	Obec
Herna Bar Arbeit	Bělkovice-Lašťany 53	Hospoda/Pivnice	Bělkovice-Lašťany
Hostinec Na Brodku	Bělkovice-Lašťany 388	Restaurace/Hostinec	Bělkovice-Lašťany
Restaurace U Dočkalů	Bělkovice-Lašťany 1	Restaurace/Hostinec	Bělkovice-Lašťany
Restaurace a Pizzerie	Blatec 69	Restaurace/Hostinec	Blatec
Restaurace U Borovice	6. května 94	Restaurace/Hostinec	Bohuňovice
Restaurace U Letiště	Bohuňovice 661	Restaurace/Hostinec	Bohuňovice
Saloon Podkova	Na Zahrádkách 499	Coffee/Bar	Bohuňovice
Koliba	Bukovany 94	Restaurace/Hostinec	Bukovany
Motobistro Lendy	Bukovany 40	Coffee/Bar	Bukovany
Hospoda U Pikártů	Bystročice	Hospoda/Pivnice	Bystročice
Relaxační Centrum Bystročice	Bystročice 49	Restaurace/Hostinec	Bystročice
Hospůdka U Bystřičky	Bystřická 2	Restaurace/Hostinec	Bystrovany
Hospůdka U Sklenářů	Na čtvrtkách 99/32	Hospoda/Pivnice	Bystrovany
Občerstvení na hřišti	U Zastávky 226/10	Bistro/Občerstvení	Bystrovany
Motorest Čenda	Daskabát	Restaurace/Hostinec	Daskabát
Restaurace U Matýska	Daskabát 98	Restaurace/Hostinec	Daskabát
Hostinec Dolany	Dolany 53	Restaurace/Hostinec	Dolany
Hostinec Dolní Bouda	Véska 46	Restaurace/Hostinec	Dolany
Hostinec U Havlů	Dolany 93	Restaurace/Hostinec	Dolany
Hostinec U Janka	Dolany 168	Hospoda/Pivnice	Dolany
MVG Hospůdka na hřišti	Dolany 448	Restaurace/Hostinec	Dolany
Penzion u Bláhů	Dolany 680	Restaurace/Hostinec	Dolany
Pohořanská Bouda	Pohořany Dolany 103	Restaurace/Hostinec	Dolany
Restaurace Empire	Dolany 233	Restaurace/Hostinec	Dolany
Restaurant Bon Vivant	Véska 89	Restaurace/Hostinec	Dolany
Šenk pod Jedovou	Pohořany 10	Restaurace/Hostinec	Dolany
Taverna Dionysos	Dolany 392	Restaurace/Hostinec	Dolany
Hostinec na Nové	Drahanovice 92	Restaurace/Hostinec	Drahanovice
Hostinec u Čarodějnice	Luděrov 7	Restaurace/Hostinec	Drahanovice
Minipivovar Kosíř	Lhota pod Kosířem 10	Hospoda/Pivnice	Drahanovice
Hostinec u Kříže	Bolelouc	Hospoda/Pivnice	Dub nad Moravou
Motorest U lípy	Dub nad Moravou	Restaurace/Hostinec	Dub nad Moravou
Café Bar Hřiště	Libušina 315	Coffee/Bar	Grygov
Hospoda U Kapličky	Masarykova náves 52	Restaurace/Hostinec	Grygov
Hospůdka v Podlesí	V Podlesí 314	Hospoda/Pivnice	Grygov
Pizza Bar Hradlo Grygov	Valentova 102	Restaurace/Hostinec	Grygov
Barandov	Poslučov 3	Hospoda/Pivnice	Hlubočky
Hluboký dvůr	Hrubá Voda 21	Restaurace/Hostinec	Hlubočky

Název podniku	Adresa podniku	Typ podniku	Obec
U Ervína	Olomoucká 31	Restaurace/Hostinec	Hlubočky
V Údolí	Nádražní 400	Restaurace/Hostinec	Hlubočky
Hotel Akademie	Hrubá Voda 59	Restaurace/Hostinec	Hlubočky
Hlušovice Přístav	U Potoka 271	Restaurace/Hostinec	Hlušovice
Apetit	Hněvotín 410	Restaurace/Hostinec	Hněvotín
Hospoda Na hřišti	Hněvotín 331	Restaurace/Hostinec	Hněvotín
Lovecká chata	Vodní 197/50	Restaurace/Hostinec	Horka nad Moravou
Pizza Horka	1. máje 502/33	Restaurace/Hostinec	Horka nad Moravou
Terasa	Horka nad Moravou	Bistro/Občerstvení	Horka nad Moravou
Vodácké tábořiště Horka nad Moravou	Vodní 32/6	Restaurace/Hostinec	Horka nad Moravou
Hospůdka U Huberta	Charváty	Hospoda/Pivnice	Charváty
Hospoda Bistro	Kožušany 156	Restaurace/Hostinec	Kožušany-Tážaly
U Kupce	Tážaly 41	Restaurace/Hostinec	Kožušany-Tážaly
Del-Fuego Motobar	Křemelná Fort	Restaurace/Hostinec	Křelov-Břuchotín
Fort Křelov	Na fortu 392/1	Restaurace/Hostinec	Křelov-Břuchotín
Hospoda U Vlčků	Lipové nám. 18/25	Restaurace/Hostinec	Křelov-Břuchotín
Na růžku	Náměstí 2	Restaurace/Hostinec	Libavá
Za Vodó	Liboš 137	Restaurace/Hostinec	Liboš
Hospůdka na hřišti	Luběnice 20	Hospoda/Pivnice	Luběnice
Hostinec u Hasičů	Luběnice 137	Hospoda/Pivnice	Luběnice
Hostinec u Popelků	Na Zábrání 33	Hospoda/Pivnice	Lutín
Litovelská Pivnice	Třebčín 201	Hospoda/Pivnice	Lutín
Restaurace Neptun Lutín	Olomoucká 299	Restaurace/Hostinec	Lutín
Pivovar Jadrníček	Komenského 318	Restaurace/Hostinec	Náměšť na Hané
Pizzeria Antonio	Nádražní 342	Restaurace/Hostinec	Náměšť na Hané
Restaurace Na Záložně	T. G. Masaryka 99	Restaurace/Hostinec	Náměšť na Hané
Zámecká restaurace	Hrad 29	Restaurace/Hostinec	Náměšť na Hané
47 Opic	Uhelná 1186/8	Coffee/Bar	Olomouc
818 restaurant	Jeremenkova 40 B	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Air bar	tř. Míru 245/129	Restaurace/Hostinec	Olomouc
American Grill Bar	tř. Kosmonautů 981/21	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Apolonia cofee	Tovární 1197/42a	Coffee/Bar	Olomouc
Archa	Darwinova 252/39	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Arigone	Univerzitní 234/20	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Aroma Indian Restaurant	Sokolská 545/38	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Autogrill	Nemilany 308	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Avion	Politických vězňů 359/2	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Balkan Grill Pizza	Dolní nám. 189/12	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Bar Alfa	Dlouhá 34	Coffee/Bar	Olomouc
Bar Campanula	Jeremenkova 28	Coffee/Bar	Olomouc

Název podniku	Adresa podniku	Typ podniku	Obec
Bar Hokejka	Hodolanská 21	Coffee/Bar	Olomouc
Bar Merlin	Masarykova třída 900/5	Coffee/Bar	Olomouc
Bar Penalta	tř. Kosmonautů 981/21	Coffee/Bar	Olomouc
Bar Rytmus	Denisova 291/35	Coffee/Bar	Olomouc
Bar U Sedla	Jiráskova 94/18	Coffee/Bar	Olomouc
Beata lunch & coffee	tř. Kosmonautů 1288/1	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Beer bar Na Stojáka	Horní náměstí 202/15	Coffee/Bar	Olomouc
Benada Restaurant	Jeremenkova 36	Restaurace/Hostinec	Olomouc
BEST Sportcentrum	Dolní hejčínská 1194/36	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Bistrá Kráva	Wurmova 5	Bistro/Občerstvení	Olomouc
Bistro My Meal	tř. Míru 260/32	Bistro/Občerstvení	Olomouc
Bistro Rozmarýny	Masarykova třída 959/61	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Bistro U Pepina	Brunclíkova 87	Bistro/Občerstvení	Olomouc
Blues Bar Garch	Litovelská 114/15	Coffee/Bar	Olomouc
Blues Rock Cafe	Bořivojova 235/1	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Bod G Pivnice	Okružní 698	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Bounty Rock Café	Hálkova 2	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Bristol	Komenského 914/31	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Bruk Student Club	Dolní náměstí 25/40	Coffee/Bar	Olomouc
Bugr Burger	1. máje 1	Bistro/Občerstvení	Olomouc
Bzenecká vinárna	Horní náměstí 2	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Cafe Bar Diamond	Uhelná 1185/6	Coffee/Bar	Olomouc
Cafe Meex Bar	Horní náměstí 19	Coffee/Bar	Olomouc
Cafe New One	tř. Svobody 21	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Cafe Opera	Horní náměstí 433/21	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Casablanca café bar	Panská 175/4	Coffee/Bar	Olomouc
Casso club (Daytona)	Barvířská 1	Coffee/Bar	Olomouc
Club Hospoda Punat	Pasteurova 785/6	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Club Nirvána	Komenského 27	Coffee/Bar	Olomouc
Cobra Restaurant	Rooseveltova 111/10	Restaurace/Hostinec	Olomouc
CoDo	Palackého 642/13	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Čínské bistro Wok	Masarykova třída 1	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Diva Bar	Pavelčákova 3/17	Coffee/Bar	Olomouc
Dobromysl	1. máje 829/10	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Doga	Šmeralova 1116/10	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Drápal	Havlíčková 1	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Eldorado	Na střelnici 13	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Element	Uhelná 11	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Entree Restaurant	Ostravská 1	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Faency Fries	Ztracená 317/15	Bistro/Občerstvení	Olomouc
Filiálka	Dolní náměstí 25/40	Coffee/Bar	Olomouc

Název podniku	Adresa podniku	Typ podniku	Obec
Fishi Sushi	Wolkerova 42	Bistro/Občerstvení	Olomouc
Fojství	E. F. Buriana 91/1	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Fontána	Smetanovy sady 603	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Galerie Caesar	Horní náměstí 583	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Garden Park	Kyselovská 262/123	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Glória	Chválkovická 121/26	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Golem	Na Střelnici 17	Bistro/Občerstvení	Olomouc
Good Beer Club	Denisova 271/6	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Grill Bar u Travise	Mrštíkovo nám. 107/26	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Grill Pub Pod Lipami	Zolova 14	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Hanácká hospoda	Dolní náměstí 27/38	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Herna Bar Lazenka	Lazecká 402/42	Coffee/Bar	Olomouc
Hesperia Hotel	Brněnská 385/55	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Holický statek	Náves Svobody 8/14	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Hospoda na Prefě	Tovární 439/38	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Hospoda u Malinů	Horní Úlehla 211/10	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Hospoda U Musea	1. máje 8	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Hospoda U Pačesa	Dalimilova 52/65	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Hospůdka na Tribuně	Klimeckého 14/Farského	Hospoda/Pivnice	Olomouc
hospůdka U Janka	Heyrovského 493/2	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Hospůdka u Pulce	Malinovského 19/41	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Hostinec hřiště Slavonín	Jižní 149/30	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Hostinec na Střední	Střední novosadská 40	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Hostinec u šišků	Gagarinova 24/21	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Hotel Flóra	Krapkova 439/34	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Hotel Hanácký Dvůr	Selské náměstí 56	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Hotel Prachárna	Křelovská 91	Restaurace/Hostinec	Olomouc
HrKačka	U stadionu 4	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Chalupa na Schůdkách	Sadové náměstí 9/28	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Illy Café	Mlýnská 2	Coffee/Bar	Olomouc
Jazz Club Tibet	Sokolská 551/48	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Kamel Club	V Hlinkách 11	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Kikiriki	Pavelčáková 12	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Klid v ruchu	Pekárni 26	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Klondike	Keplerova 115/25	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Konvikt	Univerzitní 225/3	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Kotelna	U Kovárny 28 a	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Koza zůstala celá	Mlýnská 952/2	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Kozlovna	17. listopadu 1126/43	Restaurace/Hostinec	Olomouc
La Scala	Masarykova třída 15	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Legend	Litovelská 77/7	Restaurace/Hostinec	Olomouc

Název podniku	Adresa podniku	Typ podniku	Obec
Lobster Family	Polská 1	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Local Lokal Industry Pub	Zeyerova 809/17	Coffee/Bar	Olomouc
Los Bastardos	Komenskeho 12	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Lucerna Bar	Dánská 1148/5	Coffee/Bar	Olomouc
M.D.Original 1869	Březinova 1127/7	Restaurace/Hostinec	Olomouc
M3	Masarykova třída 3	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Maroko	Palackého 643/8	Coffee/Bar	Olomouc
Menhir	Blažejské náměstí 13	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Michalský Výpad	Blažejské náměstí 10	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Moravská Restaurace	Horní náměstí 424/23	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Moravský Grunt	Nedbalova 38/23	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Morgans	Mlýnská 952/2	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Motorest Česká Hospoda	Přerovská 10	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Mi Casa Su Casa	Mlýnská 2	Coffee/Bar	Olomouc
Na Baště	Dobrovského 26	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Na Blajchu	Bendlova 21/4	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Nepali Restaurant	Dolní náměstí 25/40	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Občerstvení u Monči	Sladkovského 37	Bistro/Občerstvení	Olomouc
Odpočívárna	Havlíčková 9	Coffee/Bar	Olomouc
Olomoucká Citadela	Panská 8	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Osa Cocktail Bar	Mahlerova 240/15	Coffee/Bar	Olomouc
Pension Caroso	Střední novosadská 30	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Pheonix bar	Denisova 295/27	Coffee/Bar	Olomouc
Pivnice ARX	Střední novosadská 48	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Pivnice Helios	Jiráskova 434/12	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Pivnice Knihovna	Sudova 2	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Pivnice na Rampě	Hálkova 2	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Pivnice Radegastovna	Janského 8	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Pivnice Sladol	Zolova 4	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Pivnice u Brzusku	Jiráskova 890/16A	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Pivnice Zenit	Nedvědova 2	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Pivovar Chomout	Dalimilova 18/92	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Pivovar Moritz	Nešverova 2	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Pizza Pollo	Na Tabulovém vrchu 4	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Pizzerie Bystřička	Masarykova třída 19	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Plán B	Palachovo náměstí 620/1	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Pod Limpou	Dolní náměstí 43	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Podkova	Koželužská 945/31	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Potrefená husa	Michalská 206/2	Restaurace/Hostinec	Olomouc
PŘF Špagetárna	17. listopadu 1192/12	Bistro/Občerstvení	Olomouc
Red Wolf Restaurant	U Kovárny 1143/1	Restaurace/Hostinec	Olomouc

Název podniku	Adresa podniku	Typ podniku	Obec
Regiola restaurant	Jeremenkova 40 B	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace a	Wolkerova 17	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace Bohemia	Rožňavská 673/18	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace Garnet	Lazecká 88	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace Gól	Legionářská 1165/12	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace Goliáš	1. máje 12	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace Hotelový Dům	Velkomoravská 325/8	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace Leguán	tř. Svornosti 160/15	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace Mačák	Elišky Krásnohorské 1	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace Mexicana	Hynaisova 554/11	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace Miao	tř. Kosmonautů 983/11	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace na Dlouhé	Dlouhá 523/30	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace na hřišti	Sportovní 239/2	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace na Pile	Pavlovická 30	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace Pelikán	Skupova 616/4	Coffee/Bar	Olomouc
Restaurace Pizza Ollis	Střední novosadská 51	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace pod Věží	Na Pevnůstce 184/32	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace Študáč	Švédská 3	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace Tabulový Vrch	Stupkova 957/12	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace Trinity	Pavelčákova 22	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace u Anči	Na Trati 213/59	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace u Červeného Volka	Dolní náměstí 26/39	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace u Hada	U botanické Zahrady 828/4	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Restaurace u Klásku	Slavonínská 59	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace U Lampionu	Komenského 8	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace u Letců	Letců 872/36	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace U Maci	K Hájence 238/14	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace u Rytíře	Letců 2a	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace u Sempry	Šlechtitelů 630/8	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace U Žida	Sudova 26/21	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurace v Podkroví	Dalimilova 59	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurant Appetit	Jeremenkova 1157/42	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurant Domino	Polská 57	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurant Jízdárna	Lazecká 576/81	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurant Oliva	Wolkerova 1197/29	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurant Sakura	Jeremenkova 511/22	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Restaurant Tropic	Schweitzerova 194/38	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Retro pivnice	Havlíčková 661/11	Hospoda/Pivnice	Olomouc

Název podniku	Adresa podniku	Typ podniku	Obec
Riegrovka	Riegrova 381/22	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Rockstar Bar	Lafayetteva 31/10	Coffee/Bar	Olomouc
Rong Wang	Horní náměstí 8	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Roxbury	Chválkovická 4	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Royal Indian Restaurant	Mlýnská 938/4	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Sal de Mar	Legionářská 1311/21	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Side street Bar	Kapucínská 1	restaurace/Hostinec	Olomouc
Sokolka	Rooseveltova 127/34	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Sport Bar	Hraniční 592/37	Coffee/Bar	Olomouc
Sport Bar Sigma	Lazecká 272/55	Coffee/Bar	Olomouc
Staré časy	Rožňavská 669/10	Coffee/Bar	Olomouc
Sunrise Vietnamská kuchyně	tř. Svobody 956/31	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Sushi Restaurant Miomi	Dolní náměstí 113/25	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Svatováclavský pivovar	Mariánská 845/4	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Svijanský Šenk	Krapkova 363/42	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Šnyt Mikulda	28. října 3	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Špagetárna	1. máje 825/4	Bistro/Občerstvení	Olomouc
T2 Thai Restaurant	Tomkova 76/18	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Taste of India	Sokolská 12	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Taverna Allegra	Kateřinská 19	Bistro/Občerstvení	Olomouc
Taverna u Pece	Svatoplukova 1	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Telepizza	Univerzitní 2	Bistro/Občerstvení	Olomouc
Temple Irish Pub	Ostružnická 350/27	Coffee/Bar	Olomouc
The Black Stuff	1. máje 19	Coffee/Bar	Olomouc
Torture Restaurant	Komenského 9	Restaurace/Hostinec	Olomouc
U Barona Prášila	Lazecká 287/72	Restaurace/Hostinec	Olomouc
U Bulhara	Libušina 49	Restaurace/Hostinec	Olomouc
U Čerta	Kateřinská 83/10	Hospoda/Pivnice	Olomouc
U Démona	Kateřinská 222/19	Coffee/Bar	Olomouc
U Dvou Strašidel	Komenského 7	Hospoda/Pivnice	Olomouc
U Fleka	Palackého 132/25	Restaurace/Hostinec	Olomouc
U Floriána	Sokolská 20	Hospoda/Pivnice	Olomouc
U Jana	Farského 303/7	Restaurace/Hostinec	Olomouc
U Ječmínka	Wolkerova 950/24	Hospoda/Pivnice	Olomouc
U Jelena	Hodolanská 25	Restaurace/Hostinec	Olomouc
U Kameňa	Holubova 118/10	Hospoda/Pivnice	Olomouc
U Kapličky	Břetislavova 3	Restaurace/Hostinec	Olomouc
U Kohouta	Lafayetteva 50/3	Restaurace/Hostinec	Olomouc
U Kristýna	Wurmova 6	Restaurace/Hostinec	Olomouc
U Kudějě	Krapkova 20	Hospoda/Pivnice	Olomouc

Název podniku	Adresa podniku	Typ podniku	Obec
U Macků	Dvorského 92/32	Restaurace/Hostinec	Olomouc
U Magora	Dolní náměstí 165/23	Coffee/Bar	Olomouc
U Marušky	Šubova 4	Restaurace/Hostinec	Olomouc
U Milana	Na Letné 17	Hospoda/Pivnice	Olomouc
U Morousů	Kateřinská 85/13	Restaurace/Hostinec	Olomouc
U Mořice	Opletalova 364/1	Restaurace/Hostinec	Olomouc
U Nadporučíka Lukáše	Dolní náměstí 43	Restaurace/Hostinec	Olomouc
U Naftaře	Zeyerova 809/17	Coffee/Bar	Olomouc
U nás	Heydukova 7	Hospoda/Pivnice	Olomouc
U Netopýra	Lafayetteva 29/6	Restaurace/Hostinec	Olomouc
U Pelikána	Mrštíkovo nám. 6/14	Hospoda/Pivnice	Olomouc
U Pevy	Lazecká 27/20	Restaurace/Hostinec	Olomouc
U Puškaře	Vídeňská 670/11	Restaurace/Hostinec	Olomouc
U Tygra	Varšavské nám. 1120/8	Restaurace/Hostinec	Olomouc
U Zlaté Koule	tř. Míru 168/15	Restaurace/Hostinec	Olomouc
V Podpalubí	Zámečnická 497/3	Coffee/Bar	Olomouc
Vagon club	Tylova 5	Coffee/Bar	Olomouc
Varna	Riegrova 6	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Vertigo	Univerzitní 227/6	Coffee/Bar	Olomouc
Viktoria	Školní 202/2	Restaurace/Hostinec	Olomouc
W.I.P	Žižkovo nám. 892/2	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Wembley Restaurant and Bar	Norská 686/49	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Zina	Kollárovo náměstí 4	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Zkouška	Komenského 11	Hospoda/Pivnice	Olomouc
Zora Klub	U stadionu 6	Restaurace/Hostinec	Olomouc
Hotel Soltaire	Kocourovec 2	Restaurace/Hostinec	Práslavice
Na dolní	Práslavice 58	Restaurace/Hostinec	Práslavice
Rozhledna Božka Práslavice	Práslavice 289	Bistro/Občerstvení	Práslavice
Vodní nádrž Vrtůvka	Práslavice 57	Restaurace/Hostinec	Práslavice
Hostinec u Lucerny	Hynkov 31	Restaurace/Hostinec	Příkazy
Na Rybníčku	Příkazy 15	Restaurace/Hostinec	Příkazy
Restaurace Na Starém mlýně	Hynkov 31	Restaurace/Hostinec	Příkazy
Restaurace Záložna	Příkazy 18	Restaurace/Hostinec	Příkazy
Hospůdka U Poutníka	V Lipkách 205/6	Restaurace/Hostinec	Samotišky
Hospoda Na Návse	Na Návsi 4	Hospoda/Pivnice	Skrbeň
Hospoda Na statku	Hlavní 19/18	Hospoda/Pivnice	Skrbeň
Lázeňský dům Morava	Slatinice 29	Restaurace/Hostinec	Slatinice
Na Figleně	Slatinice 80	Restaurace/Hostinec	Slatinice
Restaurace U Minářů	Slatinice 5	Restaurace/Hostinec	Slatinice

Název podniku	Adresa podniku	Typ podniku	Obec
Dělnický dům	Březecká 267/39	Restaurace/Hostinec	Štěpánov
Hostinec Na Hutích	Nádražní 159/9	Hospoda/Pivnice	Štěpánov
Restaurace na kurtech	Březce 737	Restaurace/Hostinec	Štěpánov
Sokolovna	Dolní 270/17	Hospoda/Pivnice	Štěpánov
Hostinec Na Rozcestí	Těšetice 448	Restaurace/Hostinec	Těšetice
Továřská Rychta	Továř 40	Restaurace/Hostinec	Továř
Hospoda Na vrchu	Přestavlky 54	Restaurace/Hostinec	Tršice
Hotel Horse Riding	Hostinův Důl 351	Restaurace/Hostinec	Tršice
Restaurace Na Radnici	Tršice 27	Restaurace/Hostinec	Tršice
Sklenářova Stodola	Tršice 354	Hospoda/Pivnice	Tršice
Hostinec u Žaludů	ČSA 93	Hospoda/Pivnice	Velká Bystřice
Restaurace U Kovárny	8. května 46	Restaurace/Hostinec	Velká Bystřice
Restaurace U Pekařů	8. května 74	Hospoda/Pivnice	Velká Bystřice
Restaurace Mlýn	Mlýnská 53	Restaurace/Hostinec	Velká Bystřice
Restaurace U Zedníků	8. května 73	Restaurace/Hostinec	Velká Bystřice
Zámecká restaurace	Zámecké náměstí 773	Restaurace/Hostinec	Velká Bystřice
Hstinec u Facků	Olomoucká 35	Hospoda/Pivnice	Velký Týnec
Restaurace na hřišti	Velký Týnec	Restaurace/Hostinec	Velký Týnec
Restaurace Na Zámku	Zámecká 35	Restaurace/Hostinec	Velký Týnec
Farmářská Bašta	Na Kamenici 55	Restaurace/Hostinec	Velký Újezd
Penzion myslivna	Olomoucká 163	Restaurace/Hostinec	Velký Újezd
Restaurace Na Náměstí	Velký Újezd 68	Restaurace/Hostinec	Velký Újezd
U zlatého jelena	Velký Újezd	Restaurace/Hostinec	Velký Újezd
Hostinec Na vrchu	Věrovany 15	Restaurace/Hostinec	Věrovany
Kafé bar u mostu	Věrovany	Coffee/Bar	Věrovany